

REFERAT Teknik- og Klimaudvalget d. 04-03-2026

Mødedato Onsdag d. 04. marts 2026 kl. 15:00

Mødested Mødelokale Nørre Vilstrup, 3. sal, indgang A

Mødedeltagere Jens Friis Felber, Josephine Alstrup Kofoed, Thies Mathiasen, Keld
Valentin, Jannie Boysen Westergaard, Carsten Leth Schmidt, Bo
Morthorst Rasmussen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Budgetproces 2027-2030 for Teknik og Klimaudvalget.....	4
Regnskab 2025 og overførsler til 2026.....	6
Ekspropriationsbeslutning - cykelsti Starup til Hejsager.....	9
Ekspropriationsbeslutning - cykelsti Gram til Brændstrup.....	11
Optagelse af del af privat fællesvej som offentlig sti, Søndre Ringvej.....	13
Endelig vedtagelse af kommuneplantillæg 9-2025 og lokalplan 19-1 Erhvervsområde Stensbækvej.	15
Forslag til kommuneplantillæg 12-2025 og lokalplan 16-3 Solcelleanlæg i Strandelhjørn.....	18
Igangsætning af kommuneplantillæg 21-2025 og tillæg til lokalplan 10.78.1-1, Butikscenter ved Br	21
Ansøgning om dispensation fra lokalplan 10-66 ved Jernbanegade 6, 6100 Haderslev.....	23
Ændring af afgrænsning af bevarende lokalplan for slotsvej i Gram.....	25
Nedrivning af bevaringsværdig bygning, Hotel Gram, Kongevej 1B, Gram.....	27
Batteripark ved Skovgårdvej i erhvervsområde ved Hammelev.....	29
Vejnavn til boligområde i Vesterris.....	32
Revision af Haderslev Kommunes klimaplan.....	34
Forslag til tillæg nr. 18 til spildevandsplan 2021-2042.....	36
Forslag til Tillæg nr. 19 til Spildevandsplan 2021-2042.....	38
Fremme af kystbeskyttelsesprojekt ved Diernæs Strandby.....	40
Udkast til vedtægter for Hejsager Kelstrup Kystbeskyttelseslag.....	42
Det Grønne Råds fremtid.....	44
Ankenævns- og domsafgørelser.....	46
Regnskab for tre anlægsprojekter over 2 mio. kr. - Teknik- og Klimaudvalget.....	47
Vedligeholdelse af den private fællesvej mellem Gasværksvej og Honnørkajen.....	49
Endelig vedtagelse af kommuneplantillæg 6-2025 og lokalplan 12-14 Rekreativt område ved Folev	51
Status for arbejdet for at opnå ren dam og fjord.....	53
Status for tiltag mod oversvømmelse i Fole.....	55
Forslag til Miljøtilsynsplan 2026-2030.....	57
Status på PFAS.....	59
Gensidig orientering.....	61
Underskriftsside.....	63

Punkt 28: Godkendelse af dagsorden

25/31015

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- dagsordenen godkendes, idet punkterne 49-56 ikke behandles særskilt, medmindre et udvalgsmedlem ønsker det

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 4. marts 2026

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 04-03-2026

Godkendt. Punkt 52 behandles.

Punkt 29: Budgetproces 2027-2030 for Teknik og Klimaudvalget

26/2333

Sagsresume

Økonomiudvalget har på møde den 17. februar 2026 godkendt budgetstrategien for 2027-2030 og rammeudmelding for fagudvalgene.

Udvalgene skal i marts måned drøfte det kommende budgetarbejde i foråret. Udvalgene tilrettelægger en budgetproces, som understøtter udvalgenes individuelle behov. Processen skal resultere i, at udvalget afleverer deres bidrag til det tekniske og det supplerende budget inden sommerferien i lighed med de seneste år, og at udvalgsformanden gennemgår udvalgets budgetbidrag på budgetseminariet den 18. juni 2026.

Beslutningskompetencen ligger hos Teknik- og Klimaudvalget.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- oplæg til budgetprocessen for udvalget godkendes.

Sagsfremstilling

For at sikre en grundig, inddragende og gennemsigtig budgetproces for perioden 2027-2030 har Økonomiudvalget udarbejdet en budgetstrategi. Strategien bygger på kommunalbestyrelsens vedtagne økonomiske politik og 2030-ambitionerne om vækst og velfærd. Den sætter retningen og fastlægger rammerne for budgetarbejdet. Målet er at skabe et fundament for god velfærd for borgerne og at sikre vækst i kommunen. Budgetstrategien er vedhæftet som bilag og Økonomichefen vil gennemgå den på mødet.

Budgetstrategien tager udgangspunkt i en forventning om, at Haderslev Kommune selv skal tilvejebringe et økonomisk råderum, der gør det muligt at investere i vækst og udvikling af velfærden i budgetforhandlingerne.

Teknik og Klimaudvalget skal i løbet af foråret sikre, at det kommende års forventede forbrug på drift kan afholdes inden for den udmeldte ramme. Herunder at udvalget realiserer egen andel af det samlede omstillingsbidrag på 0,5 % af serviceudgifterne, hvilket svarer til 1 mio. kr., som er indarbejdet i udvalgets tekniske budget i forbindelse med budgetforliget for 2026-2029.

Økonomiudvalget har den 17. februar 2026 godkendt rammeudmeldingen for budget 2027. Teknik- og Klimaudvalget har, i forlængelse af budgetstrategien, en opgave med at udarbejde et teknisk budget inden for den udmeldte ramme, som i 2027 er på 208,1 mio. kr.

Udvalget har mulighed for at belyse emner under forårets budgetproces, som ønskes medtaget i det supplerende budgetmateriale i henhold til budgetstrategien, herunder langsigtede anlægsbudgettering.

Emnerne vil efterfølgende indgå i efterårets budgetforhandlinger. For at sikre en bred inddragelse bør udvalget forholde sig til høring af relevante aktører.

Forvaltningen vil på mødet redegøre for relevante nøgle fra KL-publikationen ”Kend din kommune” (siderne 120-125), se bilag 3 og 4. Publikationen fra KL samler de vigtigste kommunale styringsnøgletal og gør det muligt at sammenligne hver kommune med landets øvrige kommuner. De tre nøgletal på Teknik- og Klimaområdet vurderes ikke at have relevans for den kommende budgetlægning, idet emnerne håndteres i regi af arbejdet med klimaplanen.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 4. marts 2026

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 04-03-2026

Godkendt.

Bilag

Budgetstrategi-2027-2030 - ØU 17.2.2026

Budgetplan - Indhold på udvalgsmøderne

Kend din kommune 2026 - nøgletal Teknik- og Klimaudvalget

KL publikationen Kend din kommune-2026

Punkt 30: Regnskab 2025 og overførsler til 2026

26/71

Sagsresume

Orientering om regnskabsresultat for Teknik- og Klimaudvalget. Det samlede driftsresultat udgør en mindredgift på 4,461 mio. kr., heraf 0,297 mio. kr. på det brugerfinansierede område.

Udvalget skal tage beslutning om fordeling af overførsel fra 2025 til 2026. Korrigeret for vejafvandingsbidrag og kloge m2 pulje udgør driftsoverførslen 5,645 mio. kr.

Det samlede anlægsregnskab for udvalget udgør et mindreforbrug på 15,444 mio.kr., hvoraf 14,757 mio. kr. er overført til 2026 og resten på 0,687 mio. kr. er tilgået kommunens kassebeholdning. Der fremlægges to anlægsregnskaber under 2 mio. kr. til godkendelse i denne sag.

Beslutningskompetencen ligger hos Teknik- og Klimaudvalget.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- forslag til udmøntning af overført mindreforbrug på drift fra 2025 til 2026 på 5,645 mio. kr. godkendes
- to anlægsregnskaber under 2,0 mio. kr. godkendes.

Sagsfremstilling

Regnskabsresultatet 2025 for driften i Teknik- og Klimaudvalget viser et samlet mindreforbrug på 4,461 mio. kr.

Af tabel 1 fremgår det samlede regnskabsresultat for drift fordelt på hovedområder:

Beløb i mio. kr.	Korrigeret budget 2025	Regnskab 2025	Afvigelse 2025
Teknik og Klima, fælles	9,824	8,381	1,443
Plan og Byg	27,043	27,085	-0,042
Klima og Miljø	23,382	23,474	-0,092
Drift og Anlæg	135,909	135,799	0,110
Serviceudgifter eksklusive vinter- og klimaberedskab, kloge m2 pulje, og vejafvandingsbidrag	196,158	194,739	1,419
Vinter- og klimaberedskab	14,218	10,289	3,929
Serviceudgifter og vinter, med overførselsadgang	210,376	205,028	5,348
Kloge m2 pulje	-1,611	0,000	-1,611
Vejafvandingsbidrag	2,022	1,596	0,427

Serviceudgifter i alt	210,788	206,624	4,164
Brugerfinansierede områder	0,273	-0,024	0,297
Regnskab 2025, drift i alt	211,061	206,600	4,461

Forklaring: i Kolonnen ”afvigelser” betyder intet fortegn foran tallet, at der er tale om mindreforbrug. Minus foran tallene betyder, at der er tale om merforbrug.

Afvigelser på kloge m2 og vejafvandingsbidrag kan finansieres af kommunens kassebeholdning, mens resten overføres til 2026:

Beløb i mio. kr.	Afvigelse 2025
Regnskab 2025, drift i alt	4,461
Kloge m2, mindre indtægt finansieres af kassebeholdningen	1,611
Vejafvandingsbidrag, mindre udgift tilgår kassebeholdningen	-0,427
Teknik- og Klimaudvalget, overførsel på drift fra 2025 til 2026	5,645

Samlet er overført et mindreforbrug på 5,348 mio. kr. på serviceområder og 0,297 mio. kr. på brugerfinansierede område, jfr. beslutning i Haderslev Kommunalbestyrelse den 24. februar 2026.

Overførslen fra 2025 til 2026 på drift på 5,645 mio. kr. udgør 2,7% af udvalgets samlede budget på drift. Jævnfør kommunens overførselsprincipper, kan der overføres maksimalt 5% i mindreudgift eller 3% i merudgifter.

Vinter- og klimaberedskab, indtægtsdækkede områder og puljer overføres til samme konti i 2026 med i alt 3,453 mio. kr.

- Vinter- og klimaberedskab 3,929 mio. kr.
- Brugerfinansierede områder 0,297 mio. kr.
- Rottebekæmpelse -0,337 mio. kr.
- Brugerfinansieret jernbanespor Vojens-Skrydstrup -0,042 mio. kr.
- Energisparepulje -0,394 mio. kr.

Resterende beløb på 2,192 mio. kr. foreslås overført til Teknik og Klimas øvrige driftsområde.

Mindreudgiften på drift i 2025 skyldes hovedsageligt periodeforskydninger. Regnskabsbemærkninger for 2025 er vedlagt i bilag 1. Bemærkningerne vil indgå i kommunens samlede regnskabshæfte for 2025.

På anlæg er det samlede resultat et mindreforbrug på 15,444 mio. kr. Der er overført 14,757 mio. kr. til 2026 under udvalget, jævnfør beslutning i Haderslev Kommunalbestyrelse den 24. februar 2026. I alt tilgår 0,687 mio. kr. kommunens kassebeholdning, hvoraf 0,196 mio. kr. vedrører anlægsregnskaber under 2 mio. kr. og 0,491 mio. kr. vedrører anlægsregnskaber over 2 mio. kr.

Der fremlægges to anlægsregnskaber under 2 mio. kr. til godkendelse i denne sag:

Projekt

i mio.kr.	U/I	Anlægs- bevilling	Regn- skab	Afvi- gelse	Bemærkninger
Offentlige toiletter i Vojens	U	1,000	0,804	0,196	Der er opført nyt offentligt toilet på stationen i Vojens. Nedrivning af det eksisterende toilet i Alexandraparken blev billigere end forventet.
Pulje til trafiksikkerhed 2025	U	0,499	0,499	0,000	Midler i 2025 er anvendt til et trafiksikkerhedstiltag samt skolevejsanalyser for Starup, Hoptrup og Gram. Der er 11 trafiksikkerhedstiltag udmøntet fra pulje 2024-2025, som overføres til Pulje til trafiksikkerhed 2026. I alt er overført et restbudget og en rest anlægsbevilling på 1,323 mio. kr. mio. kr.
I alt anlæg	U	1,499	1,303	0,196	Tilført kommunens kasse

I en særskilt sag behandles aflæggelse af et anlægsprojekt over 2,0 mio. kr., idet anlægsregnskaber over 2 mio. kr. skal godkendes af kommunalbestyrelsen.

Kommunens samlede regnskab for 2025 behandles i Økonomiudvalget den 17. marts 2026 og i Kommunalbestyrelsen den 24. marts 2026.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 4. marts 2026

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 04-03-2026

Godkendt.

Bilag

Regnskabsbemærkninger 2025

Punkt 31: Ekspropriationsbeslutning - cykelsti Starup til Hejsager

24/14204

Sagsresume

Beslutning om ekspropriation til cykelsti mellem Starup og Hejsager. Projektet skal forbedre sikkerheden for de bløde trafikanter på strækningen. Der har været afholdt åstedsforretning med henblik på ekspropriation af de nødvendige arealer langs Lundingvej og Hejsagervej til anlæg af en dobbeltrettet cykelsti mellem Starup og Hejsager. Der skal træffes ekspropriationsbeslutning, så projektet kan gennemføres.

Beslutningskompetencen ligger hos Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at Teknik- og Klimaudvalget og Økonomiudvalget overfor kommunalbestyrelsen anbefaler, at

- der træffes beslutning om ekspropriation til cykelsti mellem Starup og Hejsager.
- de fremlagte erstatningstilbud godkendes.

Sagsfremstilling

Haderslev Kommunalbestyrelse besluttede den 27. maj 2025 at afholde åstedsforretning med henblik på ekspropriation af de nødvendige arealer til anlæg af en dobbeltrettet cykelsti mellem Starup og Hejsager, se bilag 1. Cykelstiens forløb kan ses i bilag 2.

Projektet skal skabe en tryk og sikker stiforbindelse for de bløde trafikanter på strækningen mellem Starup og Hejsager.

Ekspropriationen vedrører følgende matrikler:

13a, 14a, 19a, 70, 138, 139, 161, 236, 264, 283, 319, 320, 328 og 332 Lunding, Starup

19, 34, 88, 258, 286, 342, 355, 756, 775, 829, 839, 842, 843, 844, 912 og 914 Hejsager, Halk.

Åstedsforretningen blev afholdt den 26. og 27. november 2025. Alle bemærkninger fra lodsejerne, fremsat både før, under og efter åstedsforretningen, er samlet, vurderet og behandlet i notatet, som fremgår af bilag 3. Protokollen fra åstedsforretningen kan ses i bilag 4. I det nedenstående beskrives de projektændringer, der er udført på baggrund af de fremkomne bemærkninger:

- Der var oprindeligt planlagt et regnvandsbassin på matrikel nr. 19 a Lunding, Starup til at håndtere overfladevandet, da der ikke er grøft på en del af strækningen langs matriklen. Regnvandsbassinet er fjernet og i stedet hæves cykelstien på strækningen, så der kan etableres en grøft mellem kørebane og cykelsti til håndtering af overfladevandet. Ændringen forbedrer markens anvendelighed.
- Den dobbeltrettede cykelsti var oprindeligt placeret bag beplantningen på matrikel nr. 775 Hejsager Halk. I det nordøstlige hjørne ryddes en mindre del af beplantningen, og stien føres lidt længere ind på matriklen. Det giver et mere hensigtsmæssigt stiforløb og forbedrer markens anvendelighed.
- Cykelstiens forløb tilpasses, så den føres lige igennem ved vejadgangen til matrikel nr. 19 Hejsager, Halk og først trækkes tættere på kørebanen ved matrikel nr. 342 Hejsager, Halk. Ændringen forbedrer oversigtsforholdene, hvilket giver en mere sikker løsning.
- Der er foretaget justeringer af enkelte overkørsler på strækningen i forhold til deres placering, udformning og bredde for at forbedre oversigtsforhold og sikre en bedre tilpasning til de enkelte matrikler.

Med den endelige ekspropriationsbeslutning råder kommunen over de nødvendige arealer til projektets gennemførelse. Lodsejere får direkte besked om beslutningen, og beslutningen kan påklages til Vejdirektoratet inden for fire uger efter meddelelse.

Erstatningstilbuddene er gennemgået med de fremmødte lodsejere, og enkelte har fremsat bemærkninger. Alle kommentarer er vurderet, og nogle har givet anledning til ændringer, mens andre ikke har medført justeringer. Erstatningstilbuddene er desuden opdateret efter projektændringer. De gældende erstatningstilbud fremgår af bilag 5.

Efter kommunalbestyrelsens beslutning sendes erstatningstilbud til lodsejerne sammen med ekspropriationsbeslutningen. Hvis der er uenighed om erstatningen, kan sagen indbringes for taksationsmyndigheden senest otte uger efter meddelelsen af ekspropriationsbeslutningen.

Anlægsarbejdet planlægges udført i perioden april til november 2026.

Økonomiske forhold

Der er afsat 17,5 mio. kr. til projektet, heraf en indtægt på 7 mio. kr. fra Vejdirektoratets pulje til cykelstier.

Udgiften til arealerhvervelse forventes at kunne rummes inden for det afsatte budget.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 4. marts 2026
- Økonomiudvalget 17. marts 2026
- Haderslev Kommunalbestyrelse 24. marts 2026

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 04-03-2026

Godkendt.

Bilag

KB dagsordenspunkt 27. maj 2025

Oversigtskort

Notat med bemærkninger til åstedsforsretning.docx

Protokol fra åstedsforsretning den 26. og 27. november 2025.pdf

Erstatningstilbud

Punkt 32: Ekspropriationsbeslutning - cykelsti Gram til Brændstrup

24/332

Sagsresume

Beslutning om ekspropriation til cykelsti mellem Gram og Brændstrup. Projektet gennemføres i samarbejde med Vejen Kommune for at forbedre sikkerheden for de bløde trafikanter på strækningen. Der har været afholdt åstedsforretning med henblik på ekspropriation af de nødvendige arealer langs Slotsvej til anlæg af en dobbeltrettet cykelsti mellem Gram og kommunegrænsen til Vejen Kommune. Der skal træffes ekspropriationsbeslutning, så projektet kan gennemføres.

Beslutningskompetencen ligger hos Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at Teknik- og Klimaudvalget og Økonomiudvalget over for kommunalbestyrelsen anbefaler, at

- der træffes beslutning om ekspropriation inden for Haderslev Kommune til anlæg af cykelsti mellem Gram og Brændstrup.
- de fremlagte erstatningstilbud godkendes.

Sagsfremstilling

Haderslev Kommunalbestyrelse besluttede den 27. februar 2024 at afholde åstedsforretning med henblik på ekspropriation af de nødvendige arealer til anlæg af en dobbeltrettet cykelsti mellem Gram og kommunegrænsen til Vejen Kommune, se bilag 1. Projektet er et fællesprojekt med Vejen Kommune, som anlægger cykelsti fra kommunegrænsen til Brændstrup by. Cykelstiens forløb kan ses i bilag 2.

Projektet skal skabe en tryk og sikker stiforbindelse for de bløde trafikanter på strækningen mellem Gram og Brændstrup.

Ekspropriationen vedrører følgende matrikler i Haderslev Kommune:

1a, 1b, 1149, 1509, 1522, 1542 og 1560 Gram Ejerlav, Gram.

Åstedsforretningen blev afholdt den 21. januar 2026. Alle bemærkninger fra lodsejerne, fremsat både under og efter åstedsforretningen, er samlet, vurderet og behandlet i notatet, som fremgår af bilag 3. Protokollen fra åstedsforretningen ses i bilag 4. I det nedenstående beskrives de projektændringer, der er udført på baggrund af de fremkomne bemærkninger:

- Der er foretaget en mindre justering af stiens forløb ved matrikel nr. 1542 og 1b Gram Ejerlav, Gram for at kunne bevare et par store træer.
- Der er foretaget justeringer af enkelte overkørsler på strækningen i forhold til deres placering og udformning for at sikre en bedre tilpasning til de enkelte matrikler.

Med den endelige ekspropriationsbeslutning råder kommunen over de nødvendige arealer til projektets gennemførelse. Lodsejere får direkte besked om beslutningen, og beslutningen kan påklages til Vejdirektoratet inden for fire uger efter meddelelse.

Erstatningstilbuddene er gennemgået med de fremmødte lodsejere, og enkelte har fremsat bemærkninger. Alle kommentarer er vurderet, og nogle har givet anledning til ændringer, mens andre ikke har medført justeringer. Erstatningstilbuddene er desuden opdateret efter projektændringer. De gældende erstatningstilbud fremgår af bilag 5.

Efter kommunalbestyrelsens beslutning sendes erstatningstilbud til lodsejerne sammen med ekspropriationsbeslutningen. Hvis der er uenighed om erstatningen, kan sagen indbringes for taksationsmyndigheden senest otte uger efter meddelelsen af ekspropriationsbeslutningen.

Anlægsarbejdet planlægges udført i perioden maj til oktober 2026.

Økonomiske forhold

Der er afsat 5,5 mio. kr. til projektet i Haderslev Kommune, heraf en indtægt på 2,75 mio. kr. fra Vejdirektoratets pulje til cykelstier.

Udgiften til arealerhvervelse forventes at kunne rummes inden for det afsatte budget.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 4. marts 2026
- Økonomiudvalget 17. marts 2026
- Haderslev Kommunalbestyrelse 24. marts 2026

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 04-03-2026

Godkendt.

Bilag

KB dagsordenspunkt 27. februar 2024

Oversigtskort

Notat med bemærkninger fra lodsejere.docx

Protokol fra åstedsforsretning den 21. januar 2026

Erstatningstilbud

Punkt 33: Optagelse af del af privat fællesvej som offentlig sti, Søndre Ringvej

25/27735

Sagsresume

Beslutning om optagelse af en del af den private fællesvej matr.nr. 122, 497 og 2658 Gl. Ladegård, Hammelev som offentlig sti. Vejen er en del af den nationale cykelrute N3, også kendt som Hærvejsruten, som i Haderslev Kommune forløber gennem Stursbøl Plantage og Stursbøl Hede. Derfra videre ned igennem Vojens, hvor den fortsætter mod syd ad Søndre Ringvej.

Haderslev Kommune afholder en forholdsmæssig andel af udgifterne til den private fællesvejs vedligeholdelse.

Beslutningskompetencen ligger hos Teknik- og Klimaudvalget.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- en del af den private fællesvej, matr.nr. 122, 497 og 2658 Gl. Ladegård, Hammelev, optages som offentlig sti.
- at grusvejen og skråninger udbedres i nødvendigt omfang.
- kommunens bidrag til stiens fremtidige vedligeholdelse sker efter aftale med de private brugere af vejen.

Sagsfremstilling

Hærvejen er en naturhistorisk rute ned gennem Jylland og som følger de historiske hovedfærdselsårer langs den jyske højderyg og byder på en varieret oplevelse med store skove, åbne landskaber, heder og kyststrækninger. Undervejs passerer man mange kulturelle og historiske seværdigheder, herunder gravhøje fra oldtiden, ringborge fra vikingetiden, middelalderbyen Viborg og UNESCO-verdensarven i Jelling.

I Haderslev Kommune forløber cykelstien gennem Stursbøl Plantage og Stursbøl Hede. Derfra videre mod syd til Vojens, hvor den fortsætter ad Søndre Ringvej med videre adgang til Tørning Mølle, hvorfra den igen fortsætter mod syd til Immervad Bro ved kommunegrænsen til Aabenraa Kommune.

Den private fællesvej Søndre Ringvej ligger mellem Jernhytvej i syd og boligerne ved Tjørnevej i nord. Den tjener som adgangsvej for skovarealer og marker, se bilag 1.

Teknik og Klima er blevet opmærksom på, at Søndre Ringvej fremstår i en forholdsvis dårlig stand med store huller i grusbelægningen og flere steder med risiko for cyklister, som kan komme for tæt på de stejle sider af den tidligere banedæmning til Kleinbanen. Teknik og Klima vurderer, at standarden bør højnes for at sikre cyklisterne god cykelkomfort og en sikker kørsel hen over banedæmningen.

Privatvejsloven giver kommunen hjemmel til at optage en privat fællesvej som offentlig sti. Kommunen skal vedligeholde stien som et bidrag til vedligeholdelse af den private fællesvej.

Teknik og Klima har foretaget en partshøring hos 9 lodsejere, og der er indkommet bemærkninger fra ejerne af to privatejede ejendomme som er brugere af vejen, se bilag 2.

Ejerne anerkender, at Søndre Ringvej er meget brugt af cykelturister som en del af Hærvejsruten, og er indstillet på, at vejen optages også som offentlig sti.

Ejerne har dog rejst bekymringer for gennemkørende trafik ad Søndre Ringvej og ser gerne, som ønsket af den ene, at der anlægges hastighedsdæmpende foranstaltninger på den private fællesvej eller, som ønsket af den anden, at vejen afspærres for kørende trafik.

Vejens status som privat fællesvej på landet ændres ikke ved optagelse af vejen også som offentlig sti. Det betyder, at ønsker om hastighedsdæmpende foranstaltninger og/eller afspærring af vejen skal træffes på et privatretligt grundlag parterne imellem.

Teknik og Klima anbefaler, at grusbelægningen på den private fællesvej istandsættes med grus, og at skråninger sikres i nødvendigt omfang af hensyn til cyklendes sikkerhed.

Kommunens bidrag til vedligeholdelse af vejen kan falde som klipning af heget langs vejen og et parti grus til vedligeholdelse af den private fællesvej. Den praktiske håndtering af bidraget aftales efterfølgende, omkostninger vil være indeholdt i kommunens afsatte driftsmidler.

Afgørelse om optagelse af en del af den private fællesvej også som offentlig sti kan påklages til Vejdirektoratet.

Procedure

- Teknik og Klimaudvalget 4. marts 2026.

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 04-03-2026

Godkendt.

Bilag

Kort Søndre Ringvej

Indsigelsesnotat

Punkt 34: Endelig vedtagelse af kommuneplantillæg 9-2025 og lokalplan 19-1 Erhvervsområde Stensbækvej. Arnum

23/22924

Sagsresume

Beslutning om endelig vedtagelse af kommuneplantillæg 9-2025 og lokalplan 19-1 Erhvervsområde Stensbækvej, Arnum. Planen muliggør, at entreprenørfirmaet Otto Chrestensen A/S kan samle og udvide deres aktiviteter, som i dag er fordelt på flere lokalplaner og på et område uden planlægning. Lokalplanen omfatter den eksisterende placering samt en udvidelse på nyt areal, der skal optages i kommuneplanen.

Lokalplanen har været udsendt i en 4 ugers offentlig høring. Der er indkommet to høringssvar i høringsperioden. På baggrund af høringssvarene foreslås der ændringer i rammebestemmelser i kommuneplantillægget vedrørende etablering af beplantningsbælter og mulighed for at etablere bålhytter og shelters. Ændringerne er i tråd med bestemmelserne i lokalplanen.

Beslutningskompetencen ligger hos Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at Teknik- og Klimaudvalget og Økonomiudvalget over for kommunalbestyrelsen anbefaler, at

- kommuneplantillæg 9-2025 og lokalplan 19-1 Erhvervsområde Stensbækvej. Arnum vedtages endeligt med nedenstående foreslåede ændringer.

Sagsfremstilling

Teknik- og Klimaudvalget besluttede den 1. december 2025 at sende forslag til kommuneplantillæg 9-2025 og lokalplan 19-1 Erhvervsområde Stensbækvej. Arnum, i offentlig høring, se bilag 1.

Planerne muliggør, at entreprenørfirmaet Otto Chrestensen A/S kan samle og udvide deres aktiviteter, som i dag er fordelt på flere lokalplaner og på et område uden planlægning. Forslaget til lokalplanen omfatter den eksisterende placering samt en udvidelse på nyt areal, der skal optages i kommuneplanen, se oversigtskort bilag 2.

Lokalplanens formål er:

- at hele planområdet overgår til byzone
- at fastlægge områdets anvendelse til erhvervsformål
- at sikre en tydelig overgang til det åbne land
- at sikre udvidelse af oplagsplads og areal til regnvandshåndteringsanlæg
- at sikre mulighed for opførelse af yderligere bebyggelse.

Lokalplanen giver blandt andet mulighed for:

- en bebyggelsesprocent på op til 50 % på de matrikler, hvorpå der kan opføres bebyggelse inden for de udlagte byggefeltter i delområde 1, jf. lokalplanens bilag 2 (disponeringsplan).
- at solcelleanlæg kan etableres på terræn, integreres i tagfladen eller lægges på tage.
- at der må etableres anlæg til lokal afledning af regnvand (LAR-anlæg) i hele planområdet, dog skal regnbede og regnvandsbassiner til nedsivning af lokalt tag- og overfladevand primært etableres i delområde 3.

Se lokalplan i bilag 3.

Kommuneplantillæggets særlige bestemmelser:

- Ved placering af virksomheder skal der tages hensyn til boligområder
- Langs afgrænsning af matrikel 1007 skal der etableres beplantningsbælter med 10 meters bredde
- Den nordligste del af matrikel 1007 skal friholdes for erhvervsmæssigt byggeri og anlæg. Der gives dog mulighed for bevoksning, regnvandshåndteringsanlæg samt mindre bygninger såsom bålhytter og shelters.

Se kommuneplantillægget i bilag 4.

Planerne har været udsendt i en 4 ugers offentlig høring og der er indkommet to høringssvar i perioden. Det ene høringssvar er fra Museum Sønderjylland, som oplyser, at de ikke har bemærkninger. Det andet høringssvar er fra Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV). SGAV varetager de nationale interesser i kommuneplanlægningen. SGAV har følgende bemærkninger til kommuneplantillægget:

1. Rammeforslaget i kommuneplantillægget overlapper med de nationale landskabsinteresser bevaringsværdigt landskab og større sammenhængende landskab. SGAV mangler en fyldestgørende redegørelse for rammeudlægget, herunder hvorfor udlægget ikke er i konflikt med landskabsinteressen.
2. I bestemmelserne for rammeområdet skal der for at understøtte de karakteristiske landskabselementer i området indsættes krav om tætte 10 meter brede beplantningsbælter langs afgrænsningen af matrikel 1007.
3. I bestemmelserne for rammeområdet skal der indsættes krav om, at den nordlige del af matrikel 1007 skal friholdes for erhvervsmæssigt byggeri og anlæg. Der gives dog mulighed for etablering af bevoksning, regnvandshåndtering såsom regnvandsbassiner eller lignende, som kan tilpasses områdets karakter, samt mindre bygninger som bålhytter og shelters, der styrker de rekreative muligheder og understøtter arealets status som bevaringsværdigt landskab.

Se SGAV's samt Museum Sønderjyllands høringssvar i bilag 5

Teknik og Klima har til punkt 1 udarbejdet en landskabsanalyse for de landskabelige værdier omkring den foreslåede kommuneplanramme. SGAV har godtaget redegørelsen.

Teknik og Klima har indsat SGAV's ønskede tilføjelser i ovenstående punkt 2 og 3 i bestemmelserne for rammeområdet i kommuneplantillægget. De indsatte krav er i tråd med lokalplanens bestemmelser.

Se landskabsanalyse for de landskabelige værdier i bilag 6 samt aftale om ændringer med SGAV i bilag 7.

Planerne forventes understøtte kommunens erhvervs politik ved at sikre udvidelses- og udviklingsmuligheder for eksisterende virksomhed. Teknik og Klima anbefaler, at kommuneplantillæg 9-2025 og lokalplan 19-1 Erhvervsområde Stensbækvej. Arnum vedtages med de foreslåede ændringer.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 4. marts 2026
- Økonomiudvalget 17. marts 2026
- Kommunalbestyrelsen 24. marts 2026

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 04-03-2026

Godkendt.

Bilag

TKU dagsordenspunkt 1. december 2025

Oversigtskort

LP 19_1_Erhvervsområde ved Stensbækvej, Arnum

Kommuneplantillæg 9-2025 Erhvervsområde ved Stensbækvej Arnum

Høringssvar

Landskabsanalyse for landskabelige værdier omkring forslået kommuneplanramme 19.10.EH.01

AFTALE - SGAV - ændring forslag til kommuneplantillæg nr. 9-2025,

Punkt 35: Forslag til kommuneplantillæg 12-2025 og lokalplan 16-3 Solcelleanlæg i Strandelhjørn

24/8501

Sagsresume

Beslutning om at sende forslag til kommuneplantillæg 12-2025, lokalplan nr. 16-3 Solcelleanlæg i Strandelhjørn samt udkast til projekttilladelse med miljørapport i otte ugers offentlig høring. Projektet, som er et af de tre pilotprojekter for solenergi i Haderslev Kommune, har på grundlag af tidligere beslutning udarbejdet et forslag, hvor området indenfor åbesskyttelseslinjen ikke er med i planafgrænsningen. Ud over arealtilpasning omfatter projektet nu også en batteripark, som er tilføjet siden planarbejdet blev igangsat. Ved vedtagelse af planen ændres anvendelsen fra landbrugsjord til teknisk anlæg. Gennem forhåndsdialogen og den efterfølgende planproces har der været en løbende dialog med arbejdsgruppen, som blandt andet har fremført ønsker om videreføring af en cykelsti til Over Jerstal.

Beslutningskompetencen ligger hos Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at Teknik- og Klimaudvalget og Økonomiudvalget over for kommunalbestyrelsen anbefaler, at

- forslag til kommuneplantillæg 12-2025 og lokalplan nr. 16-3 Solcelleanlæg i Strandelhjørn udsendes i offentlig høring i otte uger.
- miljørapport og miljørapportens §25-tilladelse udsendes i offentlig høring i otte uger.
- der igangsættes en afklaring af muligt tracé samt finansiering for den resterende del af den ønskede cykelsti fra Strandelhjørn til Over Jerstal.

Sagsfremstilling

Haderslev Kommunalbestyrelse besluttede den 28. maj 2024 igangsætning af udarbejdelse af plangrundlag for et solcelleanlæg ved Strandelhjørn, se bilag 1.

Den 26. august 2025 besluttede Haderslev Kommunalbestyrelse at tilrettelægge planlægningen, så både solcelleprojektet ved Strandelhjørn og lavbundsprojektet ved Nipså kan realiseres. For at muliggøre dette blev området inden for åbesskyttelseslinjen taget ud af planområdet for solcelleprojektet, se bilag 2.

Lokalplanområdet består i dag af landbrugsjord og ligger mellem Strandelhjørn og Diagonalvej i den sydlige del af Haderslev Kommune. Området grænser op til Tønder Kommune, og cirka 2 km mod øst ligger Aabenraa Kommune, se bilag 3.

Lokalplanens formål er:

- at udlægge området til teknisk anlæg i form af et solenergianlæg til elproduktion med de for driften nødvendige tekniske anlæg og bygninger, herunder transformestationer og batterier.
- at fastlægge områdets overordnede disponering med henblik på at sikre beskyttelse af områdets natur, kulturhistoriske og arkæologiske værdier.
- at sikre etablering af afskærmende beplantning omkring solenergianlægget.
- at sikre vejadgang til området via Diagonalvej og Havnsøgårdvej.
- at sikre, at området reetableres som landbrugsareal eller naturområde, når solenergianlægget tages ud af drift.

Lokalplanforslaget giver mulighed for opførelse af det reviderede projekt på 94 HA som omfatter et solenergianlæg med tilhørende teknikbygninger i form af transformere, lynafledere og batterianlæg. Forslaget sikrer, at der ved opførelsen af

solenergianlægget udføres afværgeforanstaltninger primært til håndtering af den visuelle påvirkning i form af beplantning omkring området, se lokalplanen og kommuneplantillægget i bilag 4 og 5.

Lokalplanområdet fastholdes i landzone og med bonusvirkning, som dækker ændret anvendelse, serviceveje, parkering, tekniske installationer og anlæg indenfor lokalplanområdet, så længe de er i overensstemmelse med lokalplanens bestemmelser. Bonusvirkning betyder, at lokalplanen kan erstatte nødvendige landzonetilladelser for de nævnte anlæg og anvendelser. Sammen med forslaget til lokalplan er der udarbejdet en samlet rapport, der indeholder både en miljørapport for planen og en miljøkonsekvensrapport for solenergiprojektet, se bilag 6.

På baggrund af miljøvurdering af projektet er der udarbejdet et udkast til §25 tilladelse, som omhandler selve solcelleprojektet, se bilag 7.

Miljørapportens §25-tilladelse opstiller vilkår og sikrer forhold, som ikke kan reguleres i en lokalplan herunder, blandt andet at:

- Der må alene etableres anlæg, som ikke indebærer risiko for forurening af jord eller grundvand, herunder udvaskning af PFAS eller olie.
- Støjgrænser overholdes efter gældende vejledninger, og kommunen vil kræve opfølgende støjmålinger som skal udføres senest 12 måneder efter anlæggets idriftsættelse.
- Al trafik i anlægs- og demonteringsfase skal foregå via Diagonalvej
- Anlægget fjernes for den til enhver tid værende ejers regning senest ét år efter driftsophør. Manglende efterlevelse giver Haderslev Kommune ret til at gennemføre fjernelsen for ejerens regning.
- Bygge- og anlægsarbejde anmeldes og begrænses til mandag – fredag kl. 07:00-18:00 og lørdage mellem kl. 07:00-14:00 jf. kommunens forskrift for bygge- og anlægsprojekter.

Forud for igangsættelsen af lokalplanarbejdet blev der nedsat en lokal arbejdsgruppe, som der løbende har været dialog med gennem hele planprocessen. Arbejdsgruppens vigtigste fokus har været at sikre, at der etableres en cykelsti fra Strandelhjørn til Over Jerstal for at forbedre trafikikkerheden for bløde trafikanter.

Der blev afholdt et møde med arbejdsgruppen den 4. februar 2026, hvor projektændringerne, planprocessen og miljøvurderingen blev gennemgået. Arbejdsgruppen stillede blandt andet spørgsmål om støj, beplantning og materialevalg til cykelstien og udtrykte et klart ønske om, at stien asfalteres frem for at blive etableret med stenslæbelægning.

Arbejdsgruppen lagde vægt på, at der træffes en politisk beslutning, som kan sikre, at cykelstien etableres ud over projektområdet og hele vejen til Over Jerstal. På den baggrund er Teknik og Klima i gang med at undersøge mulighederne for gennemførelse af cykelstien, herunder linjeføring og potentiel finansiering via Grøn Pulje eller andre kommunale midler.

I den offentlige høringsperiode afholdes et borgermøde i samarbejde med Haderslev Kommune, bygherre og Energistyrelsen, hvor planforslaget, miljøvurderingen og de tilgængelige kompensationsmuligheder præsenteres for lokalbefolkningen.

Forslag til kommuneplantillægget og lokalplanen for solcelleanlæg ved Strandelhjørn understøtter Haderslev Kommunes klimaplan, som har et mål om 250 hektar solenergianlæg.

Beslutning om endelig vedtagelse af kommuneplantillæg og lokalplan forventes politisk behandlet i oktober 2026, se tidsplan i bilag 8.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 4. marts 2026
- Økonomiudvalget 17. marts 2026
- Kommunalbestyrelsen 24. marts 2026

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 04-03-2026

Der var afstemning om udsendelse af kommuneplantillæg og lokalplan samt miljørapport og §25 tilladelse (dot 1 og 2).

For udsendelse stemte Jens Friis Felber, Carsten Leth Schmidt, Jannie Westergaard, Keld Valentin og Bo Morthorst Rasmussen.

Imod stemte Josephine Kofod og Thies Mathiasen.

Kommuneplantillæg og lokalplan samt miljørapport og §25 tilladelse anbefales således udsendt i offentlig høring i otte uger.

Udvalget godkendte afklaring af muligt tracé samt finansiering for cykelsti (dot 3).

Bilag

KB dagsordenspunkt 28. maj 2024

KB dagsordenspunkt 26. august 2025

Oversigtskort

Lokalplan 16-3_UDKAST

12-2025-solenergianlæg-ved-strandelhjoern

Miljøvurdering_Solcellepark ved Strandelhjørn

Udkast §25 tilladelse_Solceller Strandelhjørn_20.02.26

Tidsplan

Punkt 36: Igangsætning af kommuneplantillæg 21-2025 og tillæg til lokalplan 10.78.1-1, Butikscenter ved Bredgade

26/2795

Sagsresume

Beslutning om igangsætning af kommuneplantillæg 21-2025 og tillæg til lokalplan 10.78.1-1, Butikscenter ved Bredgade, Haderslev. Et kommuneplantillæg og ny lokalplan skal give mulighed at Føtex, der i dag er delt op i to selvstændige butiksenheder, kan sammenlægges til én sammenhængende butik.

Beslutningskompetencen ligger hos Teknik- og Klimaudvalget.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- udarbejdelse af kommuneplantillæg og tillæg til lokalplan for sammenlægning af butiksenheder i butikscenter ved Bredgade, Haderslev, igangsættes.

Sagsfremstilling

Salling Group ønsker at der kan gives mulighed for, at Føtex's to eksisterende butiksenheder ved Bredgade, Haderslev (dagligvarebutik på 2.753 m² og udvalgsvarebutik på 1.389 m²) kan sammenlægges til én sammenhængende butik, se oversigtskort i bilag 1.

Sammenlægningen vedrører kun indvendige ændringer i den eksisterende centerbygning, der udover Føtex rummer Haderslev Krone Apotek og et fælles indgangsparti, se skitser over eksisterende og fremtidige forhold i bygningen i bilag 2 og 3.

Salling Group's ønske skal ses i lyset af en ændring af planloven tilbage i 2017 der bl.a. muliggør, at der i bymidter kan være dagligvarebutikker på op til 5.000 m² plus 200 m² til personalefaciliteter. Da Føtex blev opført i 2002 var der en maksimal størrelse i planloven på 3.000 m² for dagligvarebutikker og 1.500 m² for udvalgsvarebutikker. Sammenlægningen af butiksenhederne indebærer, at hele den sammenlagte Føtex butik arealmæssigt regnes som en dagligvarebutik, selvom om denne fortsat vil rumme et betydeligt areal til udvalgsvarer.

Da butiksbarealet i en sammenlagt Føtex vil blive større end den gældende kommuneplans og lokalplans nuværende maksimale butiksstørrelse på 3.500 m² for den enkelte dagligvarebutik, forudsætter realiseringen af butikssammenlægningen, at der udarbejdes et kommuneplantillæg og et tillæg til lokalplan 10.78.1-1, se gældende lokalplan i bilag 4.

Salling Groups ønske om en sammenlagt Føtex indebærer samtidig at det samlede dagligvareareal bliver forøget i forhold til i dag. Forøgelsen sker ved at inddrage en væsentlig del af det fælles indgangsparti. Heri ligger så også en mulighed for en mindre forøgelse af apotekets nuværende butiksbareal.

Der er udarbejdet en redegørelse som i overensstemmelse med planlovens bestemmelser belyser relevante detailhandelsmæssige konsekvenser af den ønskede sammenlægning, herunder den begrænsede udvidelse af dagligvarearealet. Redegørelsen vil indgå i kommuneplantillægget og kan ses i bilag 5.

Det vurderes blandt andet i redegørelsen, at:

- der ikke er behov for at udvide gældende lokalplans samlede maksimale areal til detailhandel på 6.000 m².
- sammenlægningen og udvidelsen af Føtex, som kommuneplantillægget vil give mulighed for, kun vil udgøre en beskeden udvidelse af det eksisterende dagligvareareal i bymidten, byen og oplandet
- den begrænsede udvidelse af dagligvarearealet ligger inden for de udvidelsesmuligheder, der i forvejen indgår i kommuneplanen
- kommuneplantillægget bidrager til en udvikling i tråd med planlovens overordnede formål
- sammenlægningen vil forbedre butikkens muligheder for sammen med bymidtens øvrige butikker, service, kulturtilbud m.v. at betjene kunderne i Haderslev og byens opland i resten af kommunen
- sammenlægningen og udvidelsen af Føtex kun vil medføre meget begrænsede konsekvenser for den eksisterende detailhandel
- butiksudbuddet kun i meget begrænset omfang vil blive påvirket

Der forventes et forslag til kommuneplantillæg og tillæg til lokalplan til politisk behandling i september 2026, se tidsplan i bilag 6.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 4. marts 2016

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 04-03-2026

Godkendt.

Bilag

Oversigtskort

Eksisterende forhold

Fremtidige forhold

Lokalplan 10.78.1-1 Butikscenter ved Bredgade

Redegørelse vedrørende Føtex i Haderslev 04022026

Tidsplan

Punkt 37: Ansøgning om dispensation fra lokalplan 10-66 ved Jernbanegade 6, 6100 Haderslev

25/26737

Sagsresume

Beslutning om at dispensere fra bestemmelse om bygningshøjde og afstand til skel i lokalplan 10-66 Erhvervsområdet Ved Banen, 6100 Haderslev. Teknik og Klima har modtaget en revideret ansøgning fra Haderslev Fjernvarme om opførelse af en akkumulationstank ved Jernbanegade 6. Projektet følger lokalplanens principper, men overskrider både den tilladte bygningshøjde og afstand til skel. Lokalplanen giver mulighed for en tank på maksimalt 18 meter og en skelafstand på 2,5 meter, mens ansøgningen omfatter en tank på 20 meter og en afstand på 1,5 meter. Den tidligere ansøgning lød på 22 meter og gav anledning til 33 hørings svar i nabo høringen.

Derfor valgte Haderslev Fjernvarme at revidere deres ansøgning. Det reviderede ansøgte har været i nabo høring, hvor der er indkommet 11 hørings svar. Hørings svarene omhandler primært bekymringer for begrænsning af udsigtsforhold og forringelse af bymiljøet.

Beslutningskompetencen ligger hos Teknik- og Klimaudvalget.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- der gives en dispensation fra lokalplan som ansøgt.

Sagsfremstilling

Haderslev Kommunalbestyrelse vedtog den 25. februar 2025 Lokalplan 10-66 Erhvervsområdet Ved banen, 6100 Haderslev. Lokalplanen muliggør et fælles projekt mellem Sophus Fuglsang Export-Maltfabrik og Haderslev Fjernvarme for nye varmeanlæg i den nordlige side af Fuglsangs produktionsområde.

I forbindelse med realiseringen af projektet har Teknik og Klima modtaget en ansøgning om opførelse af en ny akkumulerings tank på Jernbanegade 6, 6100 Haderslev. Ansøgningen er blevet revideret, da Haderslev Kommune modtog mange hørings svar, som udtrykte bekymring for højden af tanken. Den reviderede ansøgning har været sendt i en ny nabo høring og kan ses på bilag 1. Bygherre har ansøgt om dispensation for byggehøjden og afstand til skel, da de ønsker en tank med et større volumen.

Arealet er omfattet af lokalplan 10.66 og ligger indenfor lokalplanens delområde III. Der er i delområde III en maksimal byggehøjde for tank anlæg på 18 meter, samt en afstand til skel på 2.5 meter mod vej og nabo.

Haderslev Fjernvarme har lavet beregninger på tank anlægget for opnåelse af den ønskede volumen på nu 3200 m³. Der ansøges derfor om en dispensation til en øget byggehøjde fra 18 til 20 meter og afstand til skel fra 2,5 til 1,5 meter. Tanken er dimensioneret i forhold til fremtidigt samarbejde, med varme levering fra Fuglsang Maltfabrik, og ift. sikring af forsynings sikkerheden i den nordvestlige del af Haderslev by, derfor er det afgørende for Haderslev Fjernvarme at etablere en akkumulerings tank med størst muligt volumen.

Ansøgningen om dispensation har været i nabo høring, hvor der er indkommet 11 hørings svar, hvoraf 10 hørings svar er begrundede. De øvrige hørings svar er ubegrundede, men ønsker ikke at en dispensation skal meddeles. De begrundede hørings svar omhandler bekymringer for forringet udsigt, specifikt til Haderslev Dam, samt Gamle Haderslev Kirke området, med Sct. Severin Kirken. I forbindelse med nabo orienteringen er kirken hørt, og har ikke givet et hørings svar. Der skal dog ansøges om en dispensation fra kirke bygge linjen, for at realisere projektet. Dette er gældende uanset om

akkumuleringstanken opføres i 18 eller 20 meters højde. Øvrige bekymringer baserer sig på et forringet bymiljø, hvor nærområdet er væsentlig fortættet og industrialiseret de sidste par år, og der stilles spørgsmål til hvorfor der skal dispenseres fra en meget ny lokalplan.

Afslutningsvis er der bekymringer om støj, smuds og generel miljøpåvirkning i området, ved opførelse af akkumuleringstanken. Teknik og Klima bemærker dog, at opførelsen af akkumuleringstanken er i overensstemmelse med lokalplanen, og at en forhøjet bygningshøjde ikke vil have nogle indvirkninger på disse faktorer. Se indsigelsesnotat med bemærkninger fra Teknik og Klima i bilag 2. For fulde høringssvar, se bilag 3.

For øvrigt tegningsmateriale se bilag 4, 5 og 6.

Teknik og Klima vurderer, at Haderslev Fjernvarmes akkumuleringstank vil blive oplevet som en del af det samlede industrianlæg ved Fuglsangværket. Fuglsang maltfabrik har i lokalplanens delområde 1 mulighed for at opføre tanke op i 20 meters højde, ligesom der kan opføres siloer i op til 29 meters højde.

Derfor vurderes dispensationen til højden ikke at have nogen betydelig indflydelse på den samlede visuelle påvirkning af erhvervsområdet. Enkelte naboer vil dog få forringet deres udsigtsforhold, hvis der meddeles dispensation til en øget byggehøjde.

Teknik og Klima anbefaler, at der gives en dispensation fra lokalplanen til det ansøgte.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 4. marts 2026

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 04-03-2026

Godkendt.

Bilag

Ny ansøgning - Akkumuleringstank Jernbanegade

Indsigelsesnotat til Jernbanegade 6

Fulde høringssvar

110, Akkutank visualisering - set fra Nord Vest.pdf

111, Akkutank visualisering - set fra Syd Øst.pdf

112, Akkutank visualisering - set fra Syd Øst.pdf

Punkt 38: Ændring af afgrænsning af bevarende lokalplan for slotsvej i Gram

25/24187

Sagsresume

Beslutning om ændring af afgrænsning af bevarende lokalplan i Gram. Igangsætning af kommuneplantillæg 7-2025 og bevarende lokalplan 12-16 blev vedtaget politisk d. 28. oktober 2025. Det foreslås at arealet og bygningerne ved Gram Højskole medtages indenfor afgrænsningen, da det har høj bevaringsværdi.

Beslutningskompetencen ligger hos Teknik- og Klimaudvalget.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller

- at den reviderede afgrænsning godkendes

Sagsfremstilling

Igangsætning af kommuneplantillæg og bevarende lokalplan for Slotsvej og Kongevej i Gram blev vedtaget politisk den 28. oktober 2025, se bilag 1. Arealet med højskolen var ikke omfattet af lokalplanafgrænsningen på daværende tidspunkt, det var i midlertidig med i Mulighedsplanens afgrænsning, som lokalplanen er en fortsættelse af.

Mulighedsplan for Slotsvej blev godkendt i Teknik- og Klimaudvalget den 17. april 2023. Den peger på de generelle og bærende bevaringsværdier, der er til stede omkring Slotsvej, der omhandler kulturhistoriske-, miljømæssige-, arkitektoniske og grønne værdier. Det giver sig blandt andet til udtryk ved den helt særlig bystruktur, de mange træer, det særlige kulturmiljø og bebyggelse med høje arkitektoniske kvaliteter. Det er disse kulturværdier som er kortlagt, og som vil udgøre et centralt element i lokalplanen.

Højskolens område og bygningskomplekset er omfattet af lokalplan 1.4-02, Det gamle sygehus Gram by, se bilag 2. Den eksisterende lokalplan sikrer dog ikke det gamle sygehus bevaringsværdier og området kan derfor indgå i og være omfattet af den nye lokalplans bevaringsbestemmelser. De nuværende planer om kommende byggeri på arealet bag ved Højskolen kan rummes indenfor eksisterende lokalplan.

Højskolens bygninger har høj bevaringsværdi og er en væsentlig del af Slotsvej. Derfor anbefaler Teknik og Klima at de også medtages i lokalplanafgrænsningen, se forslag til lokalplanafgrænsning i bilag 3.

Der er planlagt et infomøde i Gram den 21. april 2026, hvor borgere, bygningsejere, Vision Gram, Lokalhistorisk Arkiv og andre interesserede inviteres til at høre nærmere om lokalplanprocessen.

Teknik- og Klimaudvalget vil blive løbende orienterede i lokalprocessen, og der vil blive en drøftelse af lokalplanens indhold.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 4. marts 2026

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 04-03-2026

Godkendt.

Bilag

KB dagsordenspunkt 28. oktober 2025

Lokalplan 1.4-02_Det gamle sygehus

Lokalplanafgrænsning - forslag til ændring

Punkt 39: Nedrivning af bevaringsværdig bygning, Hotel Gram, Kongevej 1B, Gram

25/32723

Sagsresume

Beslutning om, hvorvidt der kan gives tilladelse til nedrivning af den bevaringsværdige bygning på Kongevej 1B. Bygningen har høj bevaringsværdi og er registreret med SAVE 2 i kommuneplan 2025. Sagen behandles politisk, da der i forbindelse med den offentlige høring er indkommet høringsvar.

Beslutningskompetencen ligger hos Teknik- og Klimaudvalget.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller

- at der ikke nedlægges et forbud mod nedrivning

Sagsfremstilling

Haderslev Kommune har som ejer søgt om nedrivning af ejendommen Kongevej 1B, der er opført som hotel i 1906. Bygningerne søges nedrevet, da de har været udsat for brand i 2020, der har medført store følgeskader, blandt andet vandskader samt omfattende svampeangreb og råds-kader i de bærende konstruktioner, se bilag 1. Ejendommen har i en årrække været søgt afhændet af tidligere ejer, med henblik på bevaring og renovering, hvilket har vist sig ikke at være realiserbart.

Der er ingen lokalplan gældende for ejendommen. Der er vedtaget en mulighedsplan 'Slotsvej i Gram – Bevaring og udvikling' i 2023. Der er igangsat lokalplanproces for Slotsvej i Gram.

Ejendommen er udpeget i Kommuneplan 2025 med en bevaringsværdi på SAVE 2, der er høj bevaringsværdi. Bygningen er vurderet højt på den arkitektoniske og kulturhistoriske værdi, og den repræsenterer en fortælling om Grams stilling som centerby for oplandet og som stationsby og byens samlingspunkt. Den miljømæssige værdi er høj, da den med sin centrale placering er med til at tegne en torvedannelse og er klart sigtepunkt fra Slotsvej og Kongevej.

I Mulighedsplanen 'Slotsvej i Gram – Bevaring og udvikling' fra 2023 er der udpeget nogle bevaringsværdige strukturer. Det er dels byrummet omkring hotellet og torvet, sigtelinjen langs Slotsvej og kigget til hotellet, der også er udpeget som rumskabende bygning.

Rammerne for anvendelsen af ejendommen vil blive fastlagt i kommende lokalplan for området.

Da ejendommen er udpeget som bevaringsværdig, har ansøgning om nedrivning været sendt i offentlig høring i 4 uger fra d. 8. januar – 5. februar 2026. Der er indkommet et høringsvar fra By & Land Haderslev, se bilag 2, der bemærker, at:

- hvis mindre bysamfund som Gram skal være attraktive for bosætning, skal det rumme historisk autensitet i form af velholdte gamle bygninger og andre former for kulturarv
- bygningen burde bevares og man burde udnytte de eksisterende 'kloge' kvadratmeter
- der bør indrettes lejligheder fremfor ældreboliger
- det er en historisk bygning, der udgør en væsentlig del af byens historie, identitet og kulturarv
- der bør tages hensyn til bæredygtighed og klima, herunder bevaring og genanvendelse af bygninger

Kommunen kan forhindre nedrivning ved at nedlægge et § 14-forbud og efterfølgende udarbejde en lokalplan med forbud mod nedrivning.

Teknik og Klima anbefaler, at der ikke nedlægges forbud mod nedrivning, grundet ejendommens dårlige tekniske tilstand.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 4. marts 2026

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 04-03-2026

Godkendt. Høringssvar fra By & Land var blevet eftersendt til udvalgets medlemmer inden mødets afholdelse. Høringssvaret er vedlagt som bilag 3.

Bilag

Fotos

Høringsbrev

Høringssvar fra BY & LAND HADERSLEV

Punkt 40: Batteripark ved Skovgårdvej i erhvervsområde ved Hammelev

25/31765

Sagsresume

Beslutning om dispensation til etablering af batterianlæg ved Skovgårdvej i det motorvejsnære erhvervsområde ved Hammelev. Haderslev Kommune har modtaget ansøgning om etablering af batterianlæg. Teknik og Klima vurderer, at et batterianlæg er et teknisk anlæg, og kan derfor ikke rummes indenfor gældende lokalplan. Teknik og Klima vurderer, at der er hjemmel til at meddele dispensation. Projektet har været udsendt i naboorientering. Der er ikke indkommet bemærkninger i forbindelse med orienteringen. Der er tale om en principiel sag, idet meddelelse af dispensation kan være præcedensskabende for det samlede erhvervsområde ved Hammelev. Der har ikke tidligere været tilsvarende sager i erhvervsområdet ved Hammelev.

Beslutningskompetencen ligger ved Teknik- og Klimaudvalget.

Indstilling

Direktøren for Teknik- og Klima indstiller, at

- der tages stilling til, om der skal meddeles dispensation til det ansøgte batterianlæg.

Sagsfremstilling

Haderslev Kommune har modtaget en ansøgning om dispensation til etablering af et batterianlæg ved Skovgårdvej i erhvervsområdet ved Hammelev, vest for motorvejen. Ansøgningen fremgår af bilag 1. Kort med anlæggets placering - vist med lysegrøn - ses på bilag 2.

Batterianlæg betragtes som en del af den grønne omstilling og er først og fremmest væsentlig i forbindelse med stabilisering af det samlede elnet. Den stigende andel af vedvarende energi betyder et øget behov for net stabilisering. Herudover muliggør batterianlæg oplagring af strøm fra blandt andet vedvarende energikilder, når strømmen er billigst. Efterfølgende kan den oplagrede strøm anvendes, når sol og vind ikke producerer. Batterianlæg kan desuden fungere som backup, hvis elforsyningen sættes ud af drift. Uddybende notat om batteriparker og det danske elnet ses i bilag 3.

Batterianlæg skal som udgangspunkt placeres i erhvervsområder eller i tilknytning til VE anlæg. Derudover kan der gives tilladelse enten via lokalplan eller landzonetilladelse (mindre anlæg), hvis anlægget placeres i nærhed af eksisterende større transformerstationer. Denne praksis har Haderslev Kommune besluttet på møde i teknik- og Klimaudvalget den 25. august 2025. Se bilag 4.

Projektets placering er omfattet af gældende lokalplan 31-20 Område til erhvervsformål ved lysbjergvej i Hammelev. Et batterianlæg er et teknisk anlæg, som ikke kan rummes indenfor lokalplanens anvendelsesbestemmelser. Teknik og Klima vurderer dog, at anvendelsen som teknisk anlæg i form af det ansøgte batterianlæg ikke er i strid med lokalplanens principper. Kommunen har derfor mulighed for at meddele dispensation. Der er ikke meddelt dispensation til lignende projekter indenfor lokalplanområdet.

Meddelelse af en dispensation kan være præcedensskabende for det meste af det samlede erhvervsområde vest for motorvejen. Det skyldes at hovedparten af lokalplanerne indenfor det samlede erhvervsområde har meget enslydende formåls- og anvendelsesbestemmelser. Derfor er det svært at finde en planmæssig begrundelse for at give afslag indenfor et lokalplan-område, hvis kommunen har meddelt dispensation til noget tilsvarende indenfor et andet lokalplanområde.

Erhvervsområderne ved Hammelev ligger attraktivt i forbindelse med motorvejen. Formålet med områderne er at tiltrække nye virksomheder og lokalisering af eksisterende virksomheder, der har brug for mere plads og god adgang til motorvejen. En præcedensskabende dispensation for et batterianlæg kan være med til at udhule dette formål, hvis andre udviklere ønsker at lokalisere tilsvarende projekter i området.

Til sammenligning er der meddelt dispensation til to batterianlæg i erhvervsområdet ved Langkær umiddelbart syd for Haderslev. I dette erhvervsområde er der således skabt præcedens for dispensation til batterianlæg. Det vil i fremtiden være vanskeligt at meddele afslag på ansøgninger til lignende projekter. Erhvervsområdet ved Langkær ligger ikke motorvejsnært.

Et batterianlæg kræver sandsynligvis udbygning af den nærliggende transformerstation på adressen Skovgårdvej 13F og elnettet i det pågældende område. Elnetselskabet N1 er ansvarlig for dette. N1 har tilslutnings- og forsyningspligt – uanset omfanget af det anlæg der ønskes tilsluttet. N1 oplyser, at det kan tage et til to år at få tilsluttet et batterianlæg, afhængigt af batterianlæggets størrelse. N1 oplyser også, at etablering og tilslutning af et batterianlæg ved skovgårdvej, som udgangspunkt, ikke har indflydelse på eksisterende og nye virksomheders mulighed for at blive tilsluttet og forsynet med strøm.

Det ansøgte har været udsendt i naboorientering. Det udsendte materiale fremgår af bilag 5. Der er ikke indkommet bemærkninger i forbindelse med orienteringen.

Vilkår:

Teknik- og Klima anbefaler, at der i forbindelse med meddelelse af eventuel dispensation fastlægges et vilkår om, at der etableres et plantebælte rundt omkring batterianlægget. Formålet med plantebæltet er visuel afskærmning af det tekniske anlæg.

Forbehold:

Det ansøgte skal VVM-screenes. En VVM-screening vil belyse samtlige miljøforhold. Der kan første meddeles dispensation efter der er foretaget VVM-screening.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 4. marts 2026

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 04-03-2026

Der var afstemning om, hvorvidt der skulle meddeles tilladelse til det ansøgte batterianlæg.

For stemte Jens Friis Felber, Carsten Leth Schmidt, Jannie Westergaard, Keld Valentin og Bo Morthorst Rasmussen.

Imod stemte Josephine Kofod og Thies Mathiasen.

Der meddeles således tilladelse til det ansøgte batterianlæg.

Bilag

Ansøgning om dispensation

Anlæggets placering

Notat om batterianlæg

Administrationspraksis for placering af batterianlæg

Materiale naboorientering

Punkt 41: Vejnavn til boligområde i Vesterris

25/31681

Sagsresume

Beslutning om godkendelse af nyt vejnavn til udstykning af kommende boligområde i Vesterris i Haderslev. Det kommende boligområde kræver udstykning af stormatrikel til mindre grunde med tilhørende adresser og veje til opførelse af åben-lav og tæt-lav bebyggelse, såsom enfamiliehuse og rækkehuse. Efter dialog med projekter og undersøgelse af områdets udformning og historie er der fremkommet tre forslag til vejnavn, som udvalget kan beslutte. De tre foreslåede vejnavne er Vrangagervænget, Vrangager Bakke og Risager Bakke.

Beslutningskompetencen ligger hos Teknik- og Klimaudvalget.

Indstilling

Direktøren for Teknik- og Klimaudvalget indstiller, at

- Vrangagervænget som vejnavn besluttes.

Sagsfremstilling

Haderslev Kommunalbestyrelse vedtog den 30. september 2025 Lokalplan nr. 10-49, Vrangager Øst, Vesterris. Lokalplanen giver mulighed for etablering af et nyt boligområde med tilhørende veje og adresser.

Vejadgangen til det kommende boligområde vil ske via Vesterrisvej. Denne placering af adgangsvejen, sammenholdt med den fremtidige anvendelse af arealerne, lever ikke op til bestemmelserne i Adressebekendtgørelsen. Det er derfor nødvendigt at fastsætte et nyt vejnavn. Et nyt vejnavn skal sikre, at kommende beboere, gæster og beredskab let og entydigt kan finde frem til de enkelte ejendomme, og at adresserne er klare og overskuelige.

Adressebekendtgørelsen har til formål at sikre, at alle ved brug af kort og navigationssystemer på lettest mulig måde kan orientere sig og finde frem til en given adresse eller et sted.

I denne konkrete sag betyder etableringen af et nyt vejnavn samtidig, at der ikke bliver behov for at ændre eksisterende adresser i området.

Teknik og Klima har været i dialog med Lokalhistorisk Arkiv i Haderslev, Nordenfjords Borgerforening for Vonsbæk-Aastrup & Omegn samt projekter Søren Lei med henblik på et forslag til vejnavn. Der er modtaget et forslag til vejnavn. Forslaget kommer fra projekter Søren Lei, som foreslår vejnavnet Vrangagervænget.

Vejnavnet relaterer sig til gården Vrangager, som jorden historisk har hørt til gennem flere generationer. Projekter har desuden oplyst, at navnet Vrangagervænget harmonerer godt med stamvejens navn i den første udstykning, som hedder Vrangager.

Teknik og Klima foreslår administrativt to yderligere vejnavne – Vrangager Bakke og Risager Bakke.

Teknik og Klima vurderer, at vejnavnene Vrangagervænget, Vrangager Bakke og Risager Bakke er egnet i forhold til Adressebekendtgørelsen og områdets karakter. Vejnavnene er desuden forhåndsgodkendt af Klimadatastyrelsen, som led i sagsbehandling.

Teknik- og Klimaudvalget bedes derfor om at beslutte det kommende vejnavn for boligområdet ved Vesterris i Haderslev.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 4. marts 2026

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 04-03-2026

Godkendt.

Bilag

Placering i Haderslev kommune

Udformning af ny boligområde

Punkt 42: Revision af Haderslev Kommunes klimaplan

23/18383

Sagsresume

Beslutning om at godkende forslag til revisionsproces af Klimaplan 2022-2050. I 2022 vedtog Haderslev Kommunalbestyrelse kommunens første klimaplan, der sigter på at nedbringe CO₂-udledningen samt at skabe en klimarobust kommune. Klimaplanen skal revideres for, at indsatsen følger med den nyeste viden, teknologiske udvikling, nationale og lokale målsætninger. Teknik og Klima foreslår en proces, hvor relevante temaer og tiltag introduceres og drøftes i 2026, og en revideret klimaplan kan vedtages i 2027.

Beslutningskompetencen ligger hos Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at Teknik- og Klimaudvalget og Økonomiudvalget over for kommunalbestyrelsen anbefaler, at

- forslaget til revisionsprocessen for klimaplanen godkendes.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen vedtog den 31. oktober 2022 Haderslev Kommunes første klimaplan med overordnede mål om en 70 % reduktion i CO₂-udledningen i 2030 i forhold til år 1990, CO₂-neutralitet i 2050, samt at skabe en mere klimarobust kommune. Klimaplanen indeholder indsatsområder og delmål indenfor de største CO₂-udledningssektorer, som er energi, transport og landbrug, samt indsatsområder for klimatilpasning, se bilag 1. Alle 111 indsatser er samlet i et tiltagskatalog, se bilag 2.

Concito og CCTF-rammeverket (Climate Action Planning Framework) fungerer som nationale videnspartnere i Klimaalliancen, som alle landets kommuner er del af, og skal sikre, at klimaplanerne opdateres med fokus på forbrugsudledninger, implementering og retfærdig fordeling, så de lever op til Parisaftalen.

Kommunalbestyrelsen har i forbindelse med vedtagelsen af den nuværende klimaplan besluttet at revidere den i 2026. Der er dog mulighed for at medtage 2027 for at få en proces, hvor der er mere tid til at dykke ned i de forskellige temaer, muligheder og konsekvenser. Derudover vil det også give bedre mulighed for at følge det videns- og sparringsforløb, som Concito har for certificeringen af klimaplanen. Concito har på grund af ressourcemangel udskudt opstarten af blandt andre Haderslev Kommunes revisionsproces til foråret 2026. En forlænget tidsplan for revisionen vil ikke ændre på målsætningerne for klimaplanen.

Teknik og Klima foreslår en revisionsproces til og med første halvår af 2027, som kan inddrages med følgende fokus, se bilag 3:

- Fase 1: Første halvår af 2026: Introduktion til Klimaplanen
- Fase 2: Anden halvår af 2026: Drøftelse af temaer i Klimaplanen
- Fase 3: Første halvår af 2027: Drøftelse af forslag, involvering og godkendelse.

Teknik og Klimaudvalget vil løbende blive introduceret til de forskellige temaer, dilemmaer og mulige handlinger indenfor CO₂-reduktioner og klimatilpasninger. Inden sommerferien 2026 vil udvalget få oplæg til drøftelse af kommunens mulige roller og virkemidler i forhold til skovrejsning, som er en af de væsentligste indsatser i klimaplanen og i Grøn Trepert.

Der er i 2025 udarbejdet en klimaanalyse med status på Haderslev Kommunes nuværende klimaplan, samt beregninger på, hvor store effekter mulige nye tiltag vil have for den fremtidige CO2-udledning. Der er også igangsat en klimatilpasningsanalyse, som skal belyse, hvor man kan forvente væsentlige udfordringer fra oversvømmelse fra vandløb, fjord og hav, stormfloder, skybrud og terrænnært grundvand, samt hede og tørke de kommende 100 år.

De to analyser skal være med til at give et solidt grundlag for at kunne vurdere og træffe kvalificerede beslutninger om fokusområder og konkrete tiltag for CO2-reduktioner og klimatilpasninger i Haderslev Kommune for de kommende år.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 4. marts 2026
- Økonomiudvalget 17. marts 2026
- Haderslev Kommunalbestyrelse 24. marts 2026.

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 04-03-2026

Godkendt.

Bilag

Klimaplan 2022-2050

Tiltagskatalog til Klimaplanen

Tidsplan for revision af Klimaplanen

Punkt 43: Forslag til tillæg nr. 18 til spildevandsplan 2021-2042

25/29762

Sagsresume

Beslutning om at godkende forslag til tillæg nr. 18 til Spildevandsplan 2021-2042 og sende det i otte ugers høring. Tillægget beskriver, hvordan spildevand og regnvand fra en lokalplan for et nyt boligområde ved Søndre Tværvej, Ørsted nordvest for Sommersted skal håndteres.

Tillægget beskriver, at spildevandet bliver koblet på en ny spildevandsledning, mens regnvand skal håndteres på egen grund ved brug af faskiner eller lignende. Spildevandet renses i Sommersted Renseanlæg. Sommersted Renseanlæg har nået sit planmæssige loft for, hvor meget spildevand, det kan renses. Dette tillæg flytter derfor noget af den planlagte spildevandsplanshåndtering fra et kommuneplanlagt område i Sommersted by, der endnu ikke er realiseret.

Teknik og Klima vurderer, at der ikke er behov for en miljøvurdering af tillægget.

Beslutningskompetencen ligger hos Teknik- og Klimaudvalget.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- forslag til tillæg nr. 18 til Spildevandsplan 2021-2042 godkendes og sendes i offentlig høring i otte uger
- der ikke foretages miljøvurdering af planforslaget.

Sagsfremstilling

Der er godkendt en lokalplan for et nyt boligområde ved Søndre Tværvej, Ørsted, nordvest for Sommersted by. Der er i forvejen 2 boliger. Området bliver udvidet med 3 boliger, så der er 5 boliger i alt. Ud over lokalplanen skal forslag til tillæg nr. 18 til spildevandsplanen godkendes, se bilag 1. Tillægget beskriver, hvordan spildevand fra husholdninger og regnvand fra tage og andre overflader bliver håndteret og ledt væk.

Spildevandet kobles på en ny spildevandsledning, der bliver anlagt til de nye boliger. Regnvand skal nedsives privat – f.eks. via faskiner – så der er ikke behov for en separat ledning til regnvand i området. Teknik og Klima har vurderet, at jordbunden er egnet til dette formål.

Spildevandet bliver ledt til Sommersted Renseanlæg, hvor det bliver renses. Sommersted Renseanlæg har en grænse for, hvor meget spildevand der må renses. Denne grænse bliver overtrådt med dette tillæg og det er derfor nødvendigt at nedsætte tilsvarende fra andre områder der leder til Sommersted Renseanlæg. Dette vil blive håndteret via kommuneplanlagt område i Sommersted By, da den planlagte mængde af spildevand herfra er sat højere, end udledningen er i praksis. Arbejdet med at finde en løsning på renseanlæggets opnåede grænse er igangsat. Samtidigt arbejdes der med kommunens overordnede renseanlægsstruktur.

Teknik og Klima vurderer, at der ikke er behov for en miljøvurdering af dette tillæg.

Tillægget til spildevandsplanen giver det juridiske grundlag til at foretage nødvendig rådighed over arealer, herunder at ekspropriere eller indgå aftale om køb på ekspropriationslignende vilkår.

Teknik og Klima indstiller, at Teknik og Klimaudvalget godkender forslag til spildevandstillægget. Efter godkendelse af forslaget sendes tillægget i en 8-ugers høring. Efter endt høring skal det endelige tillæg godkendes endeligt i kommunalbestyrelsen.

Økonomiske forhold

Provas har meddelt, at den samlede omkostning for det nødvendige arbejde vil koste omkring 1 mio. kr. udover tilslutningsbidraget. Det svarer til en meromkostning til Provas' forbrugere på ca. 0,01 kr. per m³ spildevand.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 4. marts 2026

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 04-03-2026

Godkendt.

Bilag

Forslag til tillæg nr. 18 - Søndre Tværvej.pdf

Punkt 44: Forslag til Tillæg nr. 19 til Spildevandsplan 2021-2042

25/29676

Sagsresumé

Beslutning om at godkende forslag til tillæg nr. 19 til Spildevandsplan 2021-2042 og sende det i otte ugers høring. Tillægget beskriver, hvordan spildevand og regnvand skal håndteres i forbindelse med en lokalplan for et rekreativt område ved Fole – Folevej 11. Området ligger sydøst for Fole by, hvor der skal være campingpladslignende aktiviteter.

Tillægget beskriver, at spildevandet kobles på en ny spildevandsledning, mens regnvand skal håndteres privat, ved brug af faskiner eller lignende. Spildevand ledes til Gram Renseanlæg, som har nået sit planmæssige loft for håndtering af spildevand. Dette tillæg flytter derfor noget af den planlagte spildevandshåndtering fra et kommuneplanlagt erhvervsområde, der endnu ikke er realiseret.

Teknik og Klima vurderer, at der ikke er behov for en miljøvurdering af dette tillæg.

Beslutningskompetencen ligger hos Teknik- og Klimaudvalget.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- forslag til tillæg nr. 19 til Spildevandsplan 2021-2042 godkendes og sendes i offentlig høring i otte uger
- der ikke foretages miljøvurdering af planforslaget.

Sagsfremstilling

Den nye lokalplan omhandler et rekreativt område sydøst for Fole by, hvor der skal være campingpladslignende aktiviteter. Ud over lokalplanen skal forslag til tillæg nr. 19 til spildevandsplanen godkendes til høring, se bilag 1. Tillægget beskriver, hvordan spildevand og regnvand fra tage og andre overflader bliver håndteret og ledt væk.

Spildevandet fra den ene bolig og campingaktiviteterne kobles på en ny spildevandsledning, der bliver anlagt til området. Regnvand skal nedsives privat – f.eks. via faskiner – så der er ikke behov for en separat ledning til regnvand i området. Teknik og Klima har vurderet, at jordbunden er egnet til dette formål.

Gram Renseanlæg har en grænse for den maksimale mængde af planlagt spildevand, det kan håndtere. Denne grænse bliver overtrådt med dette tillæg, og det er derfor nødvendigt at nedsætte med tilsvarende fra andre områder, som leder til samme renseanlæg. Der er et område i nærheden, opland G09-1 ved Gram Slot, der har planlagt spildevandsbelastning, som det ikke anvender. Området har været udlagt til erhverv i ca. 20 år uden udnyttelse. Derfor foreslår dette tillæg, at tilsvarende mængde spildevand nedskrives rent administrativt i dette område. Området står til 20 personækvivalenter (PE) for hver hektar, der er brugt til erhverv, i nuværende Spildevandsplan. Det bliver nedskrevet til 12 PE for hver hektar erhverv i stedet, hvilket svarer til en total nedskrivelse på 100 PE. Der er altså derfor ikke tale om, at der skal ændres på aktuelle forhold i området. Samtidig er der stadig plads til udvikling i området, hvis behovet skulle opstå. Arbejdet med at finde en løsning på renseanlæggets opnåede grænse er igangsat. Samtidigt arbejdes der med kommunens overordnede renseanlægsstruktur.

Teknik og Klima vurderer, at der ikke er behov for en miljøvurdering af dette tillæg.

Tillægget til spildevandsplanen giver det juridiske grundlag til at foretage nødvendig rådighed over arealer, herunder at ekspropriere eller indgå aftale om køb på ekspropriationslignende vilkår.

Teknik og Klima indstiller, at Teknik- og Klimaudvalget godkender forslag til spildevandstillægget. Efter godkendelse af forslaget sendes tillægget i en 8-ugers høring. Efter endt høring skal det endelige tillæg godkendes endeligt i kommunalbestyrelsen.

Økonomiske forhold

Provas har meddelt, at omkostningerne for anlægsarbejdet svarer til det, de får i tilslutningsbidrag. Det vil sige, at der ikke er nogen omkostning for Provas' forbrugere.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 4. marts 2026

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 04-03-2026

Godkendt.

Bilag

Forslag til tillæg nr. 19 - Hygge Lake Folevej 11.pdf

Punkt 45: Fremme af kystbeskyttelsesprojekt ved Diernæs Strandby

23/23851

Sagsresume

Beslutning om at fremme kystbeskyttelsesprojektet ved Diernæs Strandby som et kommunalt fællesprojekt efter kystbeskyttelsesloven. Kystbeskyttelsesprojektet ved Diernæs Strandby er et kommunalt fællesprojekt, hvor sommerhusområdet beskyttes mod oversvømmelse fra havet. At 'fremme et projekt' efter kystbeskyttelsesloven betyder at et foreslået kystbeskyttelsesprojekt skal gå videre i processen mod realisering. Denne beslutning er et obligatorisk skridt i processen frem mod et færdigt projekt.

Beslutningskompetencen ligger hos Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at Teknik- og Klimaudvalget og Økonomiudvalget over for kommunalbestyrelsen anbefaler, at

- kystbeskyttelsesprojektet ved Diernæs Strandby fremmes

Sagsfremstilling

Diernæs Strandby blev i oktober 2023 ramt af en alvorlig stormflod, som medførte betydelige skader på en række huse i området. Efter hændelsen afgjorde Naturskaderådet, at 60 boligejere ikke var berettigede til erstatning. På den baggrund har borgerne etableret Diernæs Kystsikringslag ([Diernæs Kystsikringslag](#)), der arbejder for at styrke den fremtidige beskyttelse af Diernæs Strandby mod oversvømmelser fra havet.

Kystbeskyttelsesprojektet ved Diernæs Strandby blev godkendt som et kommunalt fællesprojekt efter Kystbeskyttelsesloven §2a af Kommunalbestyrelsen den 25. marts 2025, se bilag 1. Desuden godkendte kommunalbestyrelsen på samme møde en lånegaranti til Diernæs Kystsikringslag til optagelse af lån til udgifter i forbindelse med rådgivning, projektering og anlæg. Teknik og Klima bistår Diernæs Kystsikringslag med projektledelse. Anlæg, drift og vedligehold af den fremtidige beskyttelse vil blive varetaget af laget og finansieres som udgangspunkt af de grundejere, som opnår nytte af projektet.

Diernæs Kystsikringslaget har afholdt generalforsamlinger og informationsmøder for grundejere hvor der har været mulighed for at lære mere om projektet. Projektet nyder bred opbakning og Diernæs Kystsikringslag har fremsendt en udtalelse, som udtrykker opbakning fra berørte grundejere og fra laget, se bilag 2.

Som led i processen i forbindelse med et Kommunalt Fællesprojekt skal der indhentes en udtalelse fra Kystdirektoratet. Denne er modtaget af Teknik og Klima den 12. december 2025, se bilag 3, og det er på baggrund af denne, at der indstilles til fremme af projektet. 'Fremme' af projektet efter kystbeskyttelsesloven betyder, at kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om, at kystbeskyttelsesprojektet skal gå videre i processen, dvs. videreudvikles, myndighedsbehandles og potentielt realiseres.

En beslutning om at fremme projektet er ikke en tilladelse til at etablere et kystbeskyttelses anlæg. For at kunne tage endelig stilling kræves yderligere undersøgelser, herunder miljøvurdering, udarbejdelse af lokalplan samt teknisk projektering. Dette arbejde vil blive udbudt til en totalrådgiver af Diernæs Kystsikringslag, bistået af Teknik og Klima, i foråret.

Hvis kommunalbestyrelsen vælger at fremme projektet, skal alle ejere af fast ejendom, der forventes at få gavn af projektet, orienteres om beslutningen. Hvis kommunalbestyrelsen ikke ønsker at fremme projektet, underrettes de borgere, der har anmodet om igangsættelsen, og projektet stopper. Afgørelsen kan ikke påklages. Projektets foreløbige udbredelse fremgår af bilag 4.

Procedure

- Teknik og Klimaudvalget 4. marts 2026
- Økonomiudvalget 17. marts 2026
- Haderslev Kommunalbestyrelse 24. marts 2026

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 04-03-2026

Godkendt.

Bilag

KB dagsordenspunkt 25. marts 2025

Anmodning om at digeprojektet fremmes, endelig.docx

§2 udtalelse - Diernæs Strandby, Haderslev.pdf

Diernæs Strandbt Kystsikringslag - projekt område.pdf

Punkt 46: Udkast til vedtægter for Hejsager Kelstrup Kystbeskyttelseslag

20/17492

Sagsresume

Beslutning om, hvorvidt udkastet til vedtægter for Hejsager Kelstrup Kystbeskyttelseslag sendes i fire ugers høring. "Vores Kyst" er et kommunalt fællesprojekt, der er nedsat efter kystbeskyttelsesloven. Formålet med kystbeskyttelsen er at beskytte kyststrækningen fra Blokhusskoven til Hejsager Strand mod erosion og oversvømmelse. Kystbeskyttelses anlægget skal, efter det er blevet etableret, vedligeholdes af et kystbeskyttelseslag, som etableres efter reglerne i kystbeskyttelsesloven. Når vedtægterne er endeligt vedtaget, vil de danne grundlag for at nedsætte kystbeskyttelseslaget.

Beslutningskompetencen ligger hos Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at Teknik- og Klimaudvalget og Økonomiudvalget over for kommunalbestyrelsen anbefaler, at

- forslag til vedtægter for Hejsager Kelstrup Kystbeskyttelseslag sendes i høring hos de berørte parter i fire uger.

Sagsfremstilling

Sommerhusområderne Blokhusskoven, Kelstrup og Hejsager er udsat for risiko for oversvømmelse og erosion. For at beskytte områderne mod fremtidige stormfloder og stigende havniveau iværksatte Haderslev Kommune i 2019 projektet "Vores Kyst" som et kommunalt fællesprojekt efter kystbeskyttelsesloven. Et kommunalt fællesprojekt omfatter et afgrænset område, hvor flere grundejere er berørt, og hvor kommunen står for koordineringen, mens udgifterne afholdes af de grundejere, der opnår nytte af projektet.

Teknik- og Klimaudvalget besluttede den 11. august 2025, at der skal vælges et kystbeskyttelseslag blandt grundejerne, som efter nedsættelsen får medansvar for projektets fremdrift, se bilag 1. Den 8. september 2025 drøftede udvalget de principper, der skal indgå i udarbejdelsen af lagets vedtægter, se bilag 2 – herunder områdeinddeling, hvor hver grundejer har én stemme på generalforsamlingen.

En tidlig nedsættelse af et formelt kystbeskyttelseslag vil sikre, at repræsentanter for grundejerne indgår i styregruppen for "Vores Kyst" og dermed får medansvar for at sikre projektets fremdrift. Laget vil, blandt de øvrige styregruppemedlemmer, kunne bidrage til anbefalinger til beslutninger og håndtere væsentlige risici, der kan påvirke projektets gennemførelse. Kommunalbestyrelsen træffer fortsat de endelige beslutninger om projektet.

Teknik og Klima har udarbejdet et udkast til lagets vedtægter, som sendes i fire ugers høring hos de berørte grundejere. Udkastet lægger op til, at der vælges en bestyrelse på i alt 7 medlemmer. Bestyrelsesmedlemmerne vælges på baggrund af en områdeinddeling, hvor hvert område er repræsenteret med ét medlem. Denne struktur understøtter en lokal organisering i de enkelte strandområder og giver mulighed for at nedsætte områdebestyrelser.

De berørte grundejere vil modtage et høringsbrev, hvor de vil få mere information om hvad et kystbeskyttelseslag er. Efter behandling af høringssvar vil de endelige vedtægterne vil blive godkendt i kommunalbestyrelsen og medlemskabet af laget bliver tinglyst på relevante ejendomme. Herefter kan der afholdes stiftende generalforsamling med henblik på at oprette en bestyrelse.

Udkast til vedtægter fremgår af bilag 3. Det forventes, at de endelige vedtægter bliver politiske behandlet i kommunalbestyrelsen i andet kvartal af 2026.

Procedure

- Teknik og Klimaudvalget 4. marts 2026
- Økonomiudvalget 17. marts 2026
- Haderslev Kommunalbestyrelse 24. marts 2026

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 04-03-2026

Godkendt.

Bilag

TKU dagsordenspunkt 11. august 2025

TKU dagsordenspunkt 8. september 2025

Udkast til vedtægter incl. bilag

Punkt 47: Det Grønne Råds fremtid

23/24066

Sagsresume

Beslutning om, hvorvidt Det Grønne Råd skal fortsætte i sin nuværende form. Rådet blev etableret i 2007 og har siden bestået af repræsentanter fra natur-, miljø- og erhvervsorganisationer samt repræsentanter fra Teknik og Klima. Formandskabet har været varetaget af formanden for Teknik- og Klimaudvalget. Formålet med Det Grønne Råd har været at skabe et struktureret forum for dialog, sparring og videndeling mellem kommunen og relevante aktører. Rådet har haft til opgave at bidrage med faglige vurderinger og brugerorienterede perspektiver, der kunne kvalificere og supplere den politiske beslutningsproces på natur-, miljø- og klimaområdet.

Beslutningskompetencen ligger hos Teknik- og Klimaudvalget.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- det besluttes, om Det Grønne Råd skal fortsætte, og i så fald drøftes, hvilken form møderne skal tage fremadrettet

Sagsfremstilling

Det Grønne Råd i Haderslev Kommune blev etableret med det formål at styrke dialogen mellem kommunen og eksterne aktører med interesse i natur, miljø, klima og friluftsliv. Rådet blev oprettet i 2007 af Udvalget for Teknik og Miljø og er blevet sekretariatsbetjent af Teknik og Klima. Rådet har typisk bestået af repræsentanter fra lokale foreninger, interesseorganisationer, erhvervsliv samt relevante kommunale fagområder. Teknik- og Klimaudvalgets formand har været formand for rådet. Formålet med rådet har været at skabe et forum for dialog, sparring og videndeling og supplerer den politiske beslutningsproces med faglige og brugerorienterede input.

Det Grønne Råd har gennem årene bidraget til input om blandt andet naturprojekter, klimatiltag, vandløbsforhold, biodiversitetsindsatser, friluftsliv og formidling af grønne initiativer. Det har i den seneste periode bidraget til udarbejdelse af kommunens træpolitik, mobilitets strategi samt til dets tilgang med arbejdet omkring udtagning af lavbundsgrunde.

Rådet har som udgangspunkt afholdt fire møder årligt. Møderne har været opdelt i en lukket og en åben del. Den lukkede del har primært været anvendt til interne drøftelser om kommende temaer, planlægning af mødernes indhold samt fastlæggelse af arbejdsformen.

Den åbne del af mødet har været tilgængelig for borgere og repræsentanter fra interesseorganisationer, der har kunnet deltage som observatører. Mødeformen har dog i praksis gjort det vanskeligt at opretholde en klar observatørrolle. Det har særligt skabt udfordringer i forbindelse med workshops og andre dialogbaserede arbejdsformer, hvor deltagerne naturligt bevæger sig fra at være observatører til reelle deltagere. Dette har til tider ført til uklarhed om roller og forventninger under møderne.

I løbet af det seneste år er der afprøvet en ny arbejdsform, hvor der nedsættes tematiske arbejdsgrupper. Disse grupper har over en kort møderække fordybet sig i konkrete emner og udarbejdet anbefalinger, som efterfølgende typisk er blevet forelagt Teknik- og Klimaudvalget til brug i deres videre arbejde. Erfaringen er, at denne arbejdsform har været konstruktiv og givet et mere fokuseret og værdiskabende bidrag til den politiske proces.

Teknik- og Klimaudvalget skal beslutte, om Det Grønne Råd fortsat skal eksistere i sin nuværende form, om det skal omlægges, eller om det bør nedlægges, hvorefter dialog og borger-/interesseinddragelse kan ske gennem andre formater.

Såfremt det besluttet at fortsætte arbejdet med Det Grønne Råd, vil udkast til forretningsorden blive præsenteret på kommende Teknik- og Klimaudvalgsmøde. Den gældende forretningsorden, som blev vedtaget af Teknik- og Klimaudvalget den 6. marts 2023, er vedlagt som bilag.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 4. marts 2026

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 04-03-2026

Forvaltningen anmodes om at komme med et oplæg til, hvordan Det grønne råd kan fortsætte i en form der er inspireret af råd nedsat i andre forvaltninger.

Bilag

Forretningsorden Det Grønne Råd 2023

Punkt 48: Ankenævns- og domsafgørelser

16/5487

Sagsresume

Orientering om ankenævns- og domsafgørelser vedrørende sager i Teknik og Klima. Liste over afgjorte sager er vedlagt som bilag.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 4. marts 2026

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 04-03-2026

Godkendt.

Bilag

Skema med afgørelser TKU 4. marts 2026

Afgørelse Tørninglundvej 1, 6500 Vojens (skovrejsning)

Punkt 49: Regnskab for tre anlægsprojekter over 2 mio. kr. - Teknik- og Klimaudvalget

26/71

Sagsresume

Beslutning om at godkende tre anlægsregnskaber, hvor bruttoudgifter overstiger 2 mio. kr.

Beslutningskompetencen ligger hos Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at Teknik- og Klimaudvalget og Økonomiudvalget over for kommunalbestyrelsen anbefaler, at

- Regnskaber for tre afsluttede anlægsprojekter godkendes

Sagsfremstilling

Anlægsregnskaber over 2 mio. kr. skal godkendes af Haderslev Kommunalbestyrelse.

Teknik- og Klimaudvalget afslutter tre anlægsregnskaber i regnskabsår 2025:

Projektnavn

	U/I	Anlægs- bevilling	Regn- skab	Afvi- gelse	Bemærkninger
i mio.kr.					
					Midler er anvendt til køb af Fjordagerbakke 3 samt til nedrivning af en bygning.
					Projektet afsluttes.
Flytning af driftsafdelingen/ køb af grund	U	2,800	2,807	-0,007	I stedet har kommunalbestyrelsen den 25. november 2025 i pkt. 184 givet anlægsbevilling til at flytte driftsafdelingen i Haderslev til Norgesvej 49.
					Fjordagerbakke 3 sælges.
Cykelstier Ny Erlevvej	U	3,600	2,933	0,667	Der er anlagt enkeltrettede stier langs begge sider af Ny Erlevvej på strækningen fra rundkørslen ved vandrerhjemmet til Omkørsels-vejen. Projektet er endt med at holde sig indenfor det oprindeligt afsatte budget på 3 mio. kr.

Pulje til udbedring af stormflodsskader oktober 2023	U	2,050	2,249	-0,199	Puljen er anvendt til at udbedre skader på bygninger og tekniske anlæg efter stormfloden oktober 2023. Fra statens stormflodspulje er modtaget 0,380 mio. kr. Netto merforbrug på 0,167 mio. kr. skyldes bl.a. at udskiftning af de elektriske styreskabe til hydrauliske landklapper til færgen, blev dyrere end først antaget.
	I	-0,350	-0,380	0,030	
I alt				0,491	Tilgået kassen i 2025

Intet fortegn angiver et mindreforbrug og minus fortegn angiver et merforbrug.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 4. marts 2026
- Økonomiudvalget 17. marts 2026
- Haderslev Kommunalbestyrelse 24. marts 2026

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 04-03-2026

Godkendt.

Punkt 50: Vedligeholdelse af den private fællesvej mellem Gasværksvej og Honnørkajen

24/3525

Sagsresume

Beslutning om godkendelse af fordelingsnøgle for vedligeholdelse af privat fællesvej mellem Gasværksvej og Honnørkajen i Haderslev. Realiseringen af lokalplan 10-41, Boligområde ved honnørkajen, Haderslev, er nu så langt, at bygherrerne har bedt Teknik og Klima om at udarbejde en fordelingsnøgle for vedligeholdelse af den private fællesvej.

Beslutningskompetencen ligger hos Teknik- og Klimaudvalget.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- fordelingsnøglen for vedligeholdelse af den private fællesvej mellem Gasværksvej og Honnørkajen godkendes.

Sagsfremstilling

Byggeriets parter ved Honnørkajen og Gasværksvej, Haderslev Boligselskab og Honnørkajen ApS har anmodet om, at der udarbejdes en fordelingsnøgle for vedligeholdelse af den private fællesvej mellem Gasværksvej og Honnørkajen (Hansborggades forlængelse), se bilag 1.

Haderslev Boligselskab har færdiggjort bebyggelsen i deres del af lokalplanområdet. Det område, som skal bebygges af Honnørkajen ApS, afventer fortsat nybyggeri.

Med ibrugtagningen af byggeriets parkeringsplads ved den private fællesvej, Skipperhusets anvendelse af vejen til husets parkeringspladser samt den offentlige adgang til parkeringspladserne ved Honnørkajen, er der behov for en fordelingsnøgle, der fastlægger parternes andel af udgifterne til vedligeholdelse af den private fællesvej.

Haderslev Kommune skal bidrage til fordelingsnøglen, se bilag 2, fordi der er offentlig tilgængelige parkeringspladser ved Skipperhuset.

Der har været partshøring og parterne har skriftligt godkendt fordelingsnøglen.

Økonomiske forhold

Kommunens bidrag til vedligeholdelse af den private fællesvej afholdes af afsatte driftsmidler.

Juridiske aspekter

Fordeling af udgifter sker i henhold til privatvejslovens §§ 44 – 55.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 4. marts 2026

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 04-03-2026

Godkendt.

Bilag

Kort over Honnørkajen

Fordelingsnøgle for vedligeholdelse af den private fællesvej mellem Gasværksvej og Honnørkajen

Punkt 51: Endelig vedtagelse af kommuneplantillæg 6-2025 og lokalplan 12-14 Rekreativt område ved Folevej, 6510 Gram

24/1799

Sagsresume

Beslutning om endelig vedtagelse af kommuneplantillæg 6-2025 og lokalplan 12-14 Rekreativt område ved Folevej. Lokalplanen muliggør udvikling af et naturnært overnatningskoncept med ekstensiv arealudnyttelse, herunder udvidelse af den eksisterende virksomhed med i alt ca. 70 autocamperpladser, 30 campinghytter, fællesbygninger, restaurant, kiosk, 2000 m² solenergianlæg, fiskesø og andre fritidsaktiviteter. Lokalplanen sikrer, at projektet tilpasses det bevaringsværdige landskab og tager hensyn til områdets kvaliteter.

Forslaget til kommuneplantillæg og forslag til lokalplan har været udsendt i otte ugers offentlig høring. Der er ikke modtaget nogen høringssvar i høringsperioden, og det foreslås derfor, at planerne vedtages endeligt.

Beslutningskompetencen ligger hos Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at Teknik- og Klimaudvalget og Økonomiudvalget overfor kommunalbestyrelsen anbefaler, at

- kommuneplantillæg 6-2025 Rekreativt område ved Folevej vedtages endeligt
- lokalplan 12-14 Rekreativt område ved Folevej vedtages endeligt

Sagsfremstilling

Teknik- og Klimaudvalget besluttede den 1. december 2025 at sende forslag til kommuneplantillæg 6-2025 og forslag til lokalplan 12-14 i høring i otte uger. Se bilag 1.

Lokalplanen muliggør udvidelse af den eksisterende virksomhed med i alt ca. 70 autocamperpladser, 30 campinghytter, fællesbygninger, restaurant, kiosk, 2000 m² solenergianlæg, fiskesø og andre fritidsaktiviteter, se bilag 2.

For at realisere projektet er der, sideløbende med lokalplanprocessen, udarbejdet et kommuneplantillæg 6-2025 Rekreativt område ved Folevej. Se bilag 3. Hovedpunkterne i tillægget omfatter:

- udvidelse af eksisterende kommuneplanramme mod øst
- ændring i specifik anvendelse fra større rekreativt område til øvrige ferie- og fritids formål
- ændring i bebyggelsesprocenten fra 1% til 10%

Lokalplanens formål er:

- at fastlægge områdets anvendelse til beboelse samt rekreativt område til ferie- og fritidsformål og sikre, at der kan opføres bebyggelse med tilknytning til campingplads og ferie- og fritidsformål i øvrigt.
- at sikre værdierne i landskabet ikke forringes
- at sikre at planområdet, herunder beplantning, fremstår indpasset i det omkringliggende landskab.
- at fastlægge retningslinjer for bebyggelsens omfang, placering, højder og materialer.
- at sikre vejadgang via Folevej

En del af området er omfattet af skovbyggelinje. Teknik og Klima har, i forbindelse med offentliggørelse af lokalplanforslaget, ansøgt om reduktion af skovbyggelinjen hos Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø. Ansøgningen er begrundet med en administrativ lettelse, hvor en række afgørelser om dispensation erstattes af en afgørelse om reduktion af beskyttelseslinjen. I forlængelse af lokalplanvedtagelsen vil der være opfølgende dialog med styrelsen.

Lokalplanområdet fastholdes i landzone og udlægges til rekreativt formål. Lokalplanen delvist tildelt bonusvirkning, hvilket betyder at angivne anvendelser, anlæg og bebyggelser er beskrevet så specifikt, at der automatisk er meddelt landzonetilladelse hertil. Øvrige anlæg og bebyggelse forudsætter landzonetilladelse.

Planerne understøtter Haderslev Kommunes turismepolitik, da det ligger indenfor det prioriterede turismeområde ved Gram og bidrager med nye overnatningsmuligheder.

Planerne har været udsendt i otte ugers offentlig høring og der er ikke modtaget nogen høringssvar i perioden. Da der ikke er indkommet høringssvar, anbefaler Teknik og Klima, at kommuneplantillæg 6-2025 og lokalplan 12-14 vedtages endeligt.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 4. marts 2026
- Økonomiudvalget 17. marts 2026
- Haderslev Kommunalbestyrelse 24. marts 2026

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 04-03-2026

Godkendt.

Bilag

TKU dagsordenspunkt 1. december 2025

Lokalplan 12-14 Rekreativt område ved Folevej

Kommuneplantillæg 6-2025 Rekreativt område ved Folevej

Kortbilag med oversigtskort

Punkt 52: Status for arbejdet for at opnå ren dam og fjord

23/11817

Sagsresumé

Orientering om status for arbejdet med at forbedre tilstanden af Haderslev fjord og dam. Haderslev Fjord og Dam er i dag belastet af store mængder næringsstoffer, især kvælstof og fosfor, hvilket forringer den økologiske tilstand. For at skabe et solidt vidensgrundlag gennemføres der i perioden 2024–2027 omfattende undersøgelser af oplandet, Haderslev Dam og Haderslev Fjord med henblik på at identificere kilder til næringsstofbelastningen og udpege de mest effektive miljøindsatser. Som led i den nationale Grønne Trepert er der etableret et Kystvandråd for Haderslev Fjord, som skal bidrage med lokal viden og rådgivning om indsatser. Teknik- og Klimaudvalget vil løbende blive orienteret og inddraget i de videre beslutninger.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at:

- orienteringen tages til efterretning

Sagsfremstilling

Haderslev Fjord og Dam er i dag påvirket af en betydelig tilførsel af næringsstoffer, særligt fosfor og kvælstof, som har en negativ indvirkning på den økologiske tilstand. For at vende denne udvikling er der igangsat en række projekter og analyser, der skal kortlægge de underliggende problemer og pege på konkrete løsninger.

I perioden 2024–2027 udføres undersøgelser der omfatter:

- Målinger i oplandet, der skal afdække, hvor næringsstoffer som kvælstof og fosfor stammer fra.
- Målinger i Haderslev Dam, bl.a. af søbund, indløb og udløb.
- Målinger i Haderslev Fjord, bl.a. af havbund, vandkemi og vegetationens udbredelse.

Denne vidensindsamling skal danne grundlag for målrettede og effektive indsatser, der kan reducere næringsstofbelastningen og genskabe et mere naturligt og robust økosystem. Undersøgelserne foretages af Aarhus Universitet, Syddansk Universitet, SEGES, Longline Environmental og DHI.

Arbejdet støttes økonomisk af Haderslev Kommune med 3mio kr., Promilleafgiftsfonden for Landbrug med 9mio kr., Fjordfonden med 2.3mio kr., og Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø med 4.7mio kr.

Som led i den nationale Grønne Trepert har Haderslev Kommune desuden etableret et Kystvandråd for Haderslev Fjord. Kystvandråd er formelt nedsat af Ministeriet for Grøn Trepert som en del af den nationale indsats for at forbedre vandmiljøet i Danmark.

Kystvandrådet for Haderslev Fjord skal bidrage til forbedring af den økologiske tilstand i fjorden i perioden 2025–2027. Kystvandrådet består af repræsentanter fra Teknik og Klima, Spiras, Provas, Sportsfiskerne, Danmarks Naturfredningsforening, Haderslev Erhvervsråd og Friluftsråd og har til opgave at bidrage med lokal viden om, hvor indsatser giver størst miljøeffekt, rådgive den lokale grønne trepart i omlægningsplaner, samt understøtte implementering af konkrete initiativer i oplandet og langs fjorden

Et overblik over tiltag for forbedring af Haderslev Fjord og Dam ses i bilag 1.

Som en del af budgetaftalen for 2025 besluttede kommunalbestyrelsen at nedsætte et §17, stk. 4 Udvalg for Fremtidens Vand og Klima. Udvalget arbejdede over 12 måneder i 2025 og havde til formål at sikre, at arbejdet for et rent vandmiljø i fjord og dam løses agilt og fleksibelt. Udvalget udarbejdede en række anbefalinger på baggrund af dets arbejde, se bilag 2 udvalgsrådet 12. november 2025:

- Forankring af arbejdet med fjord og dam igennem Kystvandrådet for Haderslev Fjord
- Udarbejdelse af en klar vision for fjord og dam som kan skabe fælles retning
- Igangsættelse af synlige prøvehandlinger

Teknik- og Klimaudvalget vil løbende blive orienteret om arbejdet med Fjord og Dam samt inddraget i beslutninger om det videre arbejde.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 4. marts 2026

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 04-03-2026

Godkendt.

Bilag

Evalueringsrapport af 17,4 udvalg fremtidens vand

Tiltag Fjord og Dam

Punkt 53: Status for tiltag mod oversvømmelse i Fole

21/15114

Sagsresume

Orientering om tiltag mod oversvømmelse i Fole. Fole har i en årrække været udsat for oversvømmelser, som er blevet forstærket af stadig hyppigere skybrud. For at imødekomme udfordringerne har Teknik- og Klimaudvalget sat fem initiativer i gang der skal afhjælpe oversvømmelserne. Den 10. marts afholdes der borgermøde i Fole, hvor borgerne orienteres om den aktuelle status. To af initiativerne er allerede gennemført, heriblandt forhøjelse og forlængelse af diget samt udskiftning af bro ved vandværket. De tre øvrige tiltag; fornyelse af vandløbsregulativet, etablering af et vådområde og omlægning af Fole Bæk, er fortsat under udarbejdelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- Orienteringen tages til efterretning

Sagsfremstilling

Fole oplever gentagne oversvømmelser, og problemet er blevet forværret i takt med hyppigere skybrud. Herunder oversvømmes de vigtigste adgangsveje til byen – Stampemøllevej og Folevej. Byens placering i en lavning, samt Fole Bæk der løber direkte igennem byen, skaber udfordringer. Samlet betyder det, at vandet hurtigt løber mod byen, men kun langsomt kan løbe væk igen. Teknik- og Klimaudvalget har derfor igangsat fem tiltag mod oversvømmelse samt undersøgelsen af et sjette, se bilag 1. Teknik og Klima er i løbende dialog med borgerne i Fole og indgår i møder hver 3. måned med repræsentanter fra Fole Landsbyråd.

Den 10. marts afholder Teknik og Klima et borgermøde i Fole, hvor der gøres status på tiltagene. Tidsplaner og opdateringer på arbejdet publiceres på hjemmesiden her: www.haderslev.dk/fole

Status på de fem igangsatte tiltag ses nedenfor.

Tiltag 1 udvidelse af dige: Ved Foles nordlige bygrænse ved Hygumvej ligger en gammel mølledæmning, som fungerer som dige mod oversvømmelser fra Fole Bæk. Teknik og Klima har forhøjet og forlænget diget ved Hygumvej. Arbejdet blev afsluttet i efteråret 2025. Diget er nu op til 3 meter højt, og har en samlet længde på 200 meter, og kan tilbageholde cirka 16.750 m³ vand, frem for de tidligere 6.500 m³ vand.

Tiltag 2 ny bro ved vandværk: Fole Vandværks to borerer har været i risiko for forurening med overfladevand under skybrud og længerevarende regn. Den eksisterende bro over Fole Bæk ved vandværket – en cirkulær rørbro på 1 meter i diameter – var en flaskehals, der bidrog til oversvømmelser på Hygumvej og Folevej. Bestyrelsen for Fole Vandværk har i samarbejde med Teknik og Klima, udskiftet rørbroen med et fladtrykt rør, der er 65 cm bredere og knap 40 cm højere end det tidligere, så vandet nu nemmere kan passere.

Tiltag 3 omlægningen af Fole Bæk: Ved den sydlige bygrænse, løber Fole Bæk gennem to rør under Stampemøllevej. Rørene er for små og ved skybrud eller længerevarende regn kan de ikke følge med, hvilket forårsager oversvømmelser på Stampemøllevej. Den sydlige del af Fole Bæk omlægges, så vandet ikke skal gennem de to rør, men kan løbe uhindret og hurtigt væk fra Fole by. Ved at omlægge til et nyt og breder forløb af vandløb, reduceres risikoen for oversvømmelser på Stampemøllevej. For at gennemføre omlægningen er det nødvendigt at få adgang til private arealer. Det forventes, at anlægsarbejdet er udført i september/oktober 2026.

Tiltag 4 nyt vandløbsregulativ: Et vandløbsregulativ regulerer hvor dybt og bredt et vandløb skal være, og hvor meget vand det skal lede væk. Dermed regulerer det også hvor meget man må grave i vandløbet (oprensning) med hensigt at lede vand væk. Det nuværende vandløbsregulativ for Fole Bæk er ikke længere tidssvarende, og det er ikke muligt på baggrund af regulativet at fastsætte mulighederne for oprensning. Derfor udarbejdes et nyt vandløbsregulativ for Fole

Bæk der fastlægger hvor meget og hvornår der fremover lovligt kan renses op i Fole Bæk. Det forventes, at det reviderede regulativ træder i kraft i april–maj 2027.

Tiltag 5 etablering af et vådområde nord for byen. Et vådområde nord for Fole kan tilbageholde en begrænset mængde vand fra at nå ned til Fole by, men vil derimod have en vis forsinkende effekt ved at genskabe de mere naturlige afstrømningsforhold i området. Der er fra staten givet tilsagn om tilskud til en forundersøgelse af etablering af et vådområde. I en forundersøgelse undersøges hvor meget areal der bliver oversvømmet, naturen, kvælstofreduktion, klimaeffekter m.m. Teknik og Klima afventer tilbud fra rådgiver, der skal gennemføre forundersøgelsen.

Undersøgelse af yderligere tiltag:

Tiltag 6 etablering af dige ved Fælledvej: Fælledvej oversvømmes i dag ved skybrud og længerevarende regn. Oversvømmelserne opstår, når den naturlige lavning i terrænet fyldes op og vandet begynder at løbe ud over vejen. Som en potentiel løsning har Teknik og Klima undersøgt, om det vil være rentabelt at etablere et dige langs Fælledvej. Undersøgelserne viser dog, at en sådan løsning vil kræve, at ca. 300 meter af Fælledvej hæves med op til 1,5 meter. For at vejen kan modstå et forøgede vandtryk, skal den forstærkes og ombygges. Samtidig vil en hævnning af vejen betyde oversvømmelse af store landbrugsarealer. En samlet vurdering viser, at et dige ved Fælledvej, kun ville kunne forsinke omkring en tredjedel af den samlede vandmængde, der løber til Fole by. Derudover er det usikkert, om et sådant projekt kan godkendes efter naturbeskyttelsesloven. De endelige undersøgelser pågår, hvorefter en eventuel løsning vil komme til politisk beslutning.

Økonomiske forhold

Der er samlet afsat 6,5 mio. kr. til anlægsprojekt Oversvømmelsessikring af Fole fordelt på 1,0 mio. kr. i 2024, 2,0 mio. kr. i 2025 og 3,5 mio. kr. i 2026. De resterende tiltag er på nuværende tidspunkt estimeret til at kunne afholdes inden for projektet samlede økonomi.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 4. marts 2026

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 04-03-2026

Godkendt.

Bilag

Oversigtskort

Punkt 54: Forslag til Miljøtilsynsplan 2026-2030

26/861

Sagsresume

Beslutning om at sende forslag til Miljøtilsynsplan 2026-2030 i offentlig høring.

Den nuværende lovgivning stiller krav til, at Miljøtilsynsplanen, som er den overordnede strategi for kommunens miljøtilsynsarbejde for industri, husdyrbrug og dambrug, skal revideres mindst hvert 4. år.

Beslutningskompetencen ligger i Teknik og Klimaudvalget.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- forslag til miljøtilsynsplan 2026-2030 sendes i høring i fire uger

Sagsfremstilling

Bekendtgørelsen om miljøtilsyn kræver, at kommunen udarbejder en miljøtilsynsplan, samt at planen bliver revideret mindst hvert 4. år. Miljøtilsynsplanen er en overordnet strategi for kommunens tilsynsarbejde for virksomheder husdyrbrug og dambrug.

Den nuværende tilsynsplan ses i bilag 1 og forslag til miljøtilsynsplanen for 2026-2030 ses i bilag 2. Den nye tilsynsplan er i forhold til den nuværende, ikke ændret i forhold til det som lovgivningen kræver skal være med, men skrevet i et sprog der er mere imødekommende for borgerne, samt beskriver kommunens ambitioner i forhold til miljøtilsyn for kommunens virksomheder og husdyrbrug.

Kommunen gennemfører regelmæssige lovpligtige tilsyn med alle kommunens virksomheder og husdyrbrug.

Basistilsyn udføres, i henhold til Bekendtgørelsen om miljøtilsyn, enten hvert 3. eller hvert 6. år. Ud over basistilsynene bliver der foretaget prioriterede tilsyn med de virksomheder og husdyrbrug, som ud fra en konkret risikovurdering, har den potentielt højeste forureningsrisiko. Tilsynspligtige virksomheder vil som hovedregel få et varslet tilsyn.

Uvarslede tilsyn gennemføres i de tilfælde, hvor en risikovurdering viser, at der kan forekomme en miljøpåvirkning, som ikke kan afdækkes ved et varslet tilsyn.

Miljøtilsynsplanen indeholder en gennemgang af de væsentligste miljøpåvirkninger fra virksomheder, husdyrbrug samt dambrug. Den beskriver også, hvordan tilsyn gennemføres, og hvad virksomhederne kan forvente fra et tilsyn. Tilsynsplanen beskriver, at ambitionen er, at virksomheder vil opleve et dialogbaseret tilsyn, en høj faglighed, og at tilsynsmedarbejderne agerer som sparringspartner for virksomhederne, når det gælder miljøregler. Derudover beskriver den et mål om, at virksomheder og husdyrbrug, som ønsker at etablere sig eller udvide, oplever et positivt samarbejde

Planen viser en status på antal og typer af tilsynspligtige virksomheder, husdyrbrug og dambrug. Miljøtilsynsplanen gør det klart, at kommunen tager en risikobaseret tilgang til tilsyn, hvor virksomheder med størst potentiel miljøpåvirkning vil opleve hyppigere, varslede så vel som uvarslede tilsyn. Det er målet, at virksomhederne oplever, at tilsynet er en hjælp til at efterkomme krav stillet i miljølovgivningen, samtidig med de kan forvente en vejledning om eventuelle miljøforbedringer.

Procedure

- Teknik og Klimaudvalget 4. marts

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 04-03-2026

Godkendt.

Bilag

Miljøtilsynsplan 2022-2026 - Haderslev Kommune

Forslag til Miljøtilsynsplan 2026-2030 - Haderslev Kommune

Punkt 55: Status på PFAS

18/12944

Sagsresume

Orientering om PFAS på Solsikkevej 2 (tidligere Brand og Redning),

Vilstrupvej 55 (Beredskabsstyrelsen) og Lilholtvej 2 (Flyvestation Skrydstrup)

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning

Sagsfremstilling

I Haderslev kommune har vi tre lokaliteter, hvor PFAS udgør et problem. På Flyvestation Skrydstrup og Beredskabsstyrelsen på Vilstrupvej, som hører under Forsvaret, samt det tidligere Brand og Redning på Solsikkevej 2A. Haderslev Kommune ejer Solsikkevej 2A, men drives af Brand og Redning Sønderjylland.

Solsikkevej 2, 6100 (tidligere Brand og Redning)

I 2025 undersøgte Region Syddanmark Solsikkevej 2A og fandt PFAS-forurening i grundvandet. Forureningen stammer fra tidligere brandslukningsøvelser, hvor der blev brugt skum.

Teknik og Klima har vurderet, at der ikke er lovhjemmel til at udstede et påbud til forureneren. Sagen er derfor overdraget til Region Syddanmark.

Region Syddanmark har orienteret Teknik og Klima om, at lokaliteten er sat på deres prioriterings/arbejdsliste for 2027. Regionen har endnu ikke afgjort om der kommer videregående undersøgelser i 2027.

Vilstrupvej 55, 6100 (Beredskabsstyrelsen)

Intet nyt siden sidste udvalgmøde.

Lilholtvej 2, 6200 (Flyvestation Skrydstrup)

Intet nyt siden sidste udvalgmøde

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 4. marts 2026

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 04-03-2026

Godkendt.

Punkt 56: Gensidig orientering

25/31015

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning

Sagsfremstilling

Vores Kyst Informationsdag

Lørdag den 14. marts inviterer Teknik og Klima til informationsmøde langs kysten, hvor der er mulighed for at høre mere om projektet Vores Kyst tre steder ved kysten. Til informationsmøderne vil vi opsætte pælemarkører tre steder langs kysten. Her vil man kunne se, hvordan højden på de diger, der foreslås i projektet, ser ud i området.

Pælene bliver sat op i uge 11, og det er ved pælene, vi mødes på informationsdagen.

Alle er velkomne og det kræver ikke tilmelding. Vi skal være udenfor, så det kræver påklædning efter vejret. Der vil blive serveret kaffe og te.

Varmeforsyning i Aarøsund

En arbejdsgruppe under borgerforeningen i Aarøsund har i en lang periode arbejdet for at etablere kollektiv varmforsyning i Aarøsund. Først i form af termonet ("kold fjernvarme"), herefter i form af almindelig fjernvarme. Arbejdet har blandt andet omfattet diverse projektudformninger, dialoger med fjernvarmeselskaber og senest udarbejdelsen af vedlagte notat. Vedlagte notat i bilag 1 beskriver forskellige kollektive løsninger sammenlignet med en individuel løsning (varmepumpe), herunder de forventede økonomiske forskelle. Med afsæt i notatet er der nu igangsat dialog med fjernvarmeselskaber om muligheder for etablering af fjernvarme i Aarøsund. Borgerforeningen har et stort ønske om, at et fjernvarmeselskab vil anlægge, eje og drifte et evt. nyt fjernvarmeanlæg i Aarøsund. På mødet gives uddybende information om projektet.

Ændring af klimaloven i høring

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har sendt et lovforslag i høring, som fastsætter et nyt nationalt klimamål på 82% CO₂-reduktion i 2035 og fremrykker målet om klimaneutralitet til senest 2045 samt et mål om 110% reduktion i 2050. Forslaget justerer samtidig statens klimainsats, så der lægges større vægt på implementering og risikohåndtering. Lovforslaget vurderes ikke at have direkte økonomiske eller administrative konsekvenser for kommunerne, da det alene fastsætter de overordnede nationale mål. I forbindelse med revisionen af Haderslev Kommunes klimaplan vil eventuelle justeringer af klimamålene i Haderslev Kommune blive drøftet. Deadline for høringssvar er onsdag den 18. marts.

Pilotprojekt om genbrugsplatform med lokale virksomheder

Bygge- og anlægsbranchen står ifølge opgørelser for omkring 42% af alt affald i Danmark og 10% af den samlede forbrugsbaserede CO₂-udledning, og derfor er der indført nye krav for at reducere ressourceforbruget. På den baggrund igangsætter Haderslev Kommune i samarbejde med HER og lokale virksomheder et 12 måneders pilotprojekt med formål om at købe, sælge og videregive rest- og returmaterialer lokalt via genbrugsplatformen upcyclingforum.dk. Teknik og Klima har forhørt sig om interessen hos erhvervslivet sammen med HER, og her var tilbagemeldingerne positive. Pilotprojektet finansieres af kommunens klimapulje.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 4. marts 2026

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 04-03-2026

Godkendt.

Bilag

Rapport - Varmeforsyning i Årøsund

Punkt 57: Underskriftsside

Sagsresume

Teknik- og Klimaudvalget skal godkende beslutningsprotokollen. For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive ved at trykke på "Godkend".